

Fjord1

Berekraftsrapport
2022

Visjon

Best på miljøvennleg og påliteleg transport

Våre verdiar

Godt humør

Open og ærleg

Påliteleg, vi held
det vi lovar

Lønnsam

Samhandling og
teamånd

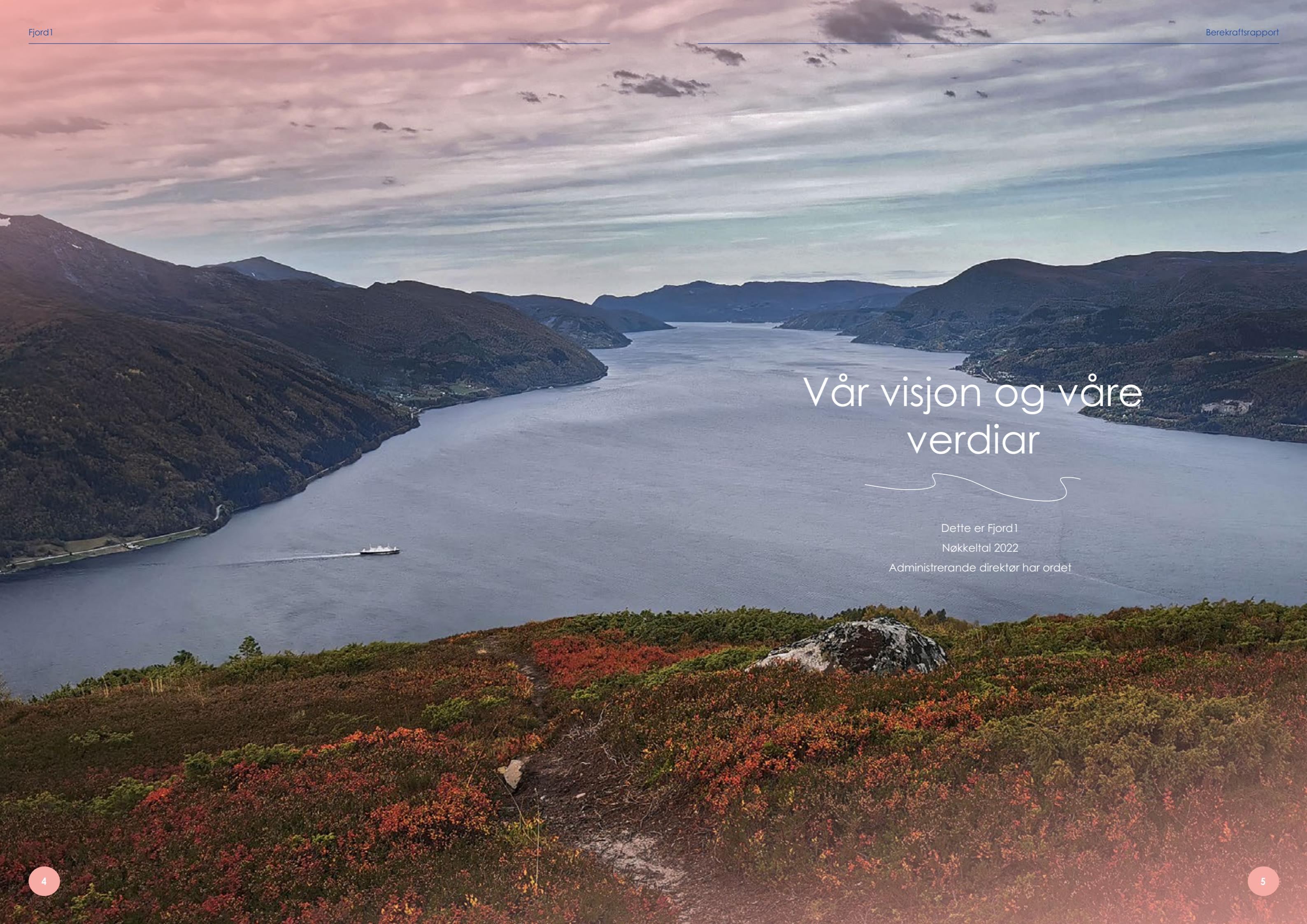

Stolt

Fjord1 sine verdiar skal reflektere kven Fjord1 er, i tillegg til å vere rettleiande for korleis vi arbeider og opptrer i kvardagen. På denne måten er verdiane viktige styringsverktøy i kvardagen, og dannar grunnlag for selskapet sin identitet.

Innhald

Vår visjon og våre verdiar	4
Berekraft i Fjord1	10
Berekraft og forbetring	22
Menneska	42
Pådrivar for innovasjon og utvikling	50
Berekraftig handlingar i heile verdikjeda	60
Ansvarlege innkjøp	76

Vår visjon og våre verdiar

Dette er Fjord1

Nøkkeltal 2022

Administrerende direktør har ordet

Dette er Fjord1

Fjord1 er ein leiande aktør i den norske ferjemarknaden, med lange stolte tradisjonar som strekk seg tilbake til 1858. I tillegg til ferje- og passasjerbåtenester, driv vi også eige cateringkonsept "Ferdamat", i tillegg at vi er med på å utvikle eit berekraftig reiseliv saman med våre deleigde selskap The Fjords og Fjord Tours Group.

Fjord1 har fokus på sikkerheit og gode kundeopplevelingar, og kompetente tilsette gjer oss til eit føregangsselskap når det gjeld innovasjon, teknologi og miljø.

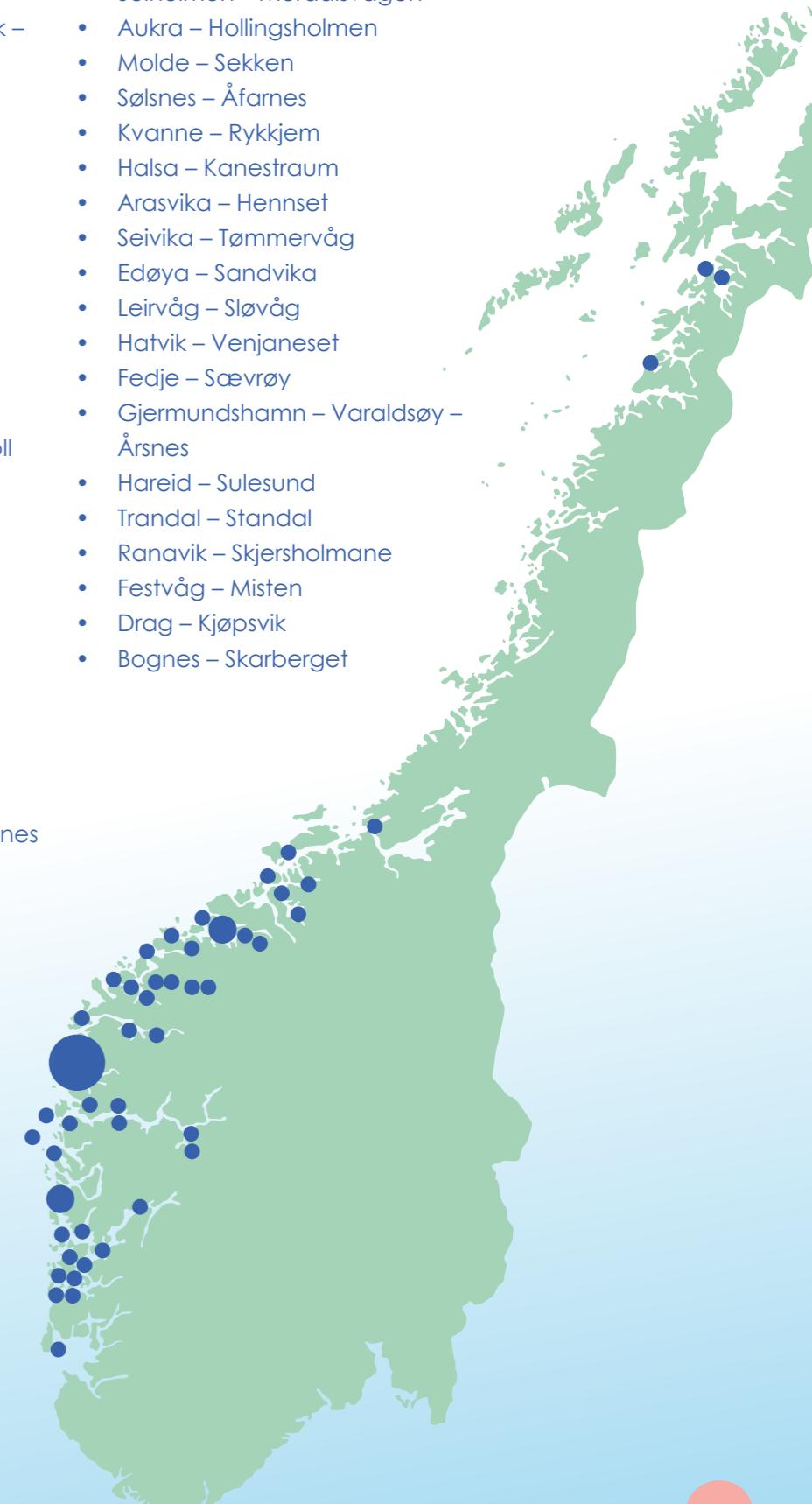
Målsetnaden er å vere den tryggaste og mest attraktive leverandøren av miljøvennleg og påliteleg transport til kundar, oppdragsgjevarar og samarbeidspartnarar.

Nøkkeltal 2022

Ferjesamband 2022

- Brekstad – Valset
- Eivindvik – Mjømna – Mastrevik – Nåra
- Måløy – Oldeide
Måløy – Gangsøy – Risøy
Måløy – Silda
- Måløy – Smørhamn – Florø
(Kystvegekspressen)
- Anda – Lote
- Stårheim – Isane
- Rysjedalsvika – Rutledal – Krakhella
- Askvoll – Fure – Værlandet
Askvoll – Gjervik – Fure – Askvoll
- Saltskår – Hersvik
- Mortavika – Arsvågen
- Halhjem – Våge
- Flåm – Balestrand
- Hardbakke – Nåra – Mjømna
Hardbakke – Kolgrov – Utvær
- Langevåg – Buavåg
- Gåsvær – Midtre Solund – Hardbakke
- Jondal – Tørvikbygd
- Jektevik – Nordhuglo – Hodnanes
- Florø – Barekstad – Batalden – Fanøy – Rognaldsvåg – Kinn
Florø – Veiesund – Askrova – Stavang – Svanøy
- Kaupanger – Frønningen
- Ortnevik – Måren – Nordeide
- Hufthamar – Krokeide
- Husavik – Sandvikvåg
- Festøya – Hundeidvika
- Vik – Ortnevik
- Leknes – Sæbø
- Sykkylven – Magerholm
- Stranda – Liabygda
- Eidsdal – Linge
- Solholmen – Mordalsvågen
- Aukra – Hollingsholmen
- Molde – Sekken
- Sølsnes – Åfarnes
- Kvanne – Rykkjem
- Halsa – Kanestraum
- Arasvika – Hennset
- Seivika – Tømmervåg
- Edøya – Sandvika
- Leirvåg – Sløvåg
- Hatvik – Venjaneset
- Fedje – Sævrøy
- Gjermundshamn – Varaldsøy – Årsnes
- Hareid – Sulesund
- Trandal – Standal
- Ranavik – Skjersholmane
- Festvåg – Misten
- Drag – Kjøpsvik
- Bognes – Skarberget

Administrerande direktør har ordet

På berre nokre få år har Fjord1 gjennomført ei enorm omlegging frå dieselferjer til nye miljøferjer med elektrisitet som energikjelde. I dag har vi fleire elektriske ferjer i drift, og om vi tek med dei fem LNG-ferjene som driftast på naturgass er store delar av produksjonen er med lav- eller nullutsleppsferjer.

Konverteringa til ny miljøteknologi har vore både arbeidsam og krevjande, men på nytt har vi dokumentert at når vi står saman, kan vi løfte store endringsprosessar. Vi står fram som det leiande miljøselskapet i maritim næring i 2022.

Selskapet har dei siste åra arbeidd aktivt med å finne nye marknadar, og i 2022 starta vi vår første ferjeaktivitet i utlandet, nærmere bestemt i Canada. Dette markerer starten på ei spennande reise der vi forventar fleire operasjonar utanfor landets grenser.

Fjord1 har ikkje vore aktiv i hurtigbåtmarknaden dei siste åra, ettersom vi har avventa utviklinga av nullutsleppsteknologien for hurtigbåt. No er denne teknologien endeleg på plass, og det var med stor glede i fjar at vi kunne konstatere at vi var tilbake i hurtigbåtmarknaden når vi vart tildelt kontrakta med Bybåtane i Bergen. Dei kommande 15 åra skal vi drifte fire hurtigbåtar i Bergensregionen.

Nytt miljøvennleg og driftssikkert materiell er avgjerande og har vore hovudprioritet dei siste åra, men vår konkurranseskraft ligg ikkje berre i det materielle. Vår konkurranseskraft ligg i dyktige, motiverte medarbeidarar og her vil vi auke fokus på medarbeidaroppfølging og kompetanseheving framover.

Fjord1 er avhengig av at alle delane av «maskineriet» fungerer, frå leiing til medarbeidar. Dette er ikkje berre for å levere eit godt resultat til kundar, oppdragsgjevarar og eigalarar, men også for å bygge eit godt fundament for å vidareutvikle organisasjonen i ønska retning.

Kampen om arbeidskraft handlar om å sette inn gode berekraftige tiltak der ein til dømes har spennande karrierevegar internt, tilbyr kompetanseheving og personleg utvikling, har fokus på auka nærvær og utviklar ein god seniorpolitikk.

For Fjord1 sin del, er berekraftsarbeidet både intensivert og regulert på alle nivå gjennom kontraktar, internasjonale- og nasjonale føringar, og ikkje minst forventningar i samfunnet generelt.

Fjord1 har teke stadig større ansvar ved å gå frå konvensjonelt drivstoff til å nærme oss 50% elektrisk drift på ferjer. Vi har også sterkt fokus på å hindre utslepp til sjøen og miljøet rundt.

La oss alle bidra til vidare verdiskaping i heile samfunnet, basert på berekraftige løysingar. Fjord1 har konkretisert fleire av FN sine berekraftsmål som særleg relevante (les meir om det på neste side).

A handwritten signature in black ink, reading "Dagfinn Neteland".

Dagfinn Neteland,
administrerande direktør.

Berekraft i Fjord1

- Utvikling av berekraftarbeidet i Fjord1
- Særskilte bidrag til berekraftsmåla - Fjord1 sine fokusområde
  - Tydeleg samanheng mellom visjon og mål
  - Berekraft i organisasjon, eigar og beslutningstakrar
  - Oppdragsgjevar som premissgjevar
  - Elektrisk ferjerevolusjon
  - CO2-utslepp frå fylkeskommunale transportmiddel
  - Nye teknologiløysingar
  - Samarbeid for å nå måla

Berekraft i Fjord1

Utvikling av berekraftarbeidet i Fjord1

Som leverandør av samfunnskritisk infrastruktur er vårt bidrag til eit sterkt miljøavtrykk og berekraftig verdiskaping, avgjerande for å ivareta våre lokalsamfunn og norske fjordar. For Fjord1 handlar berekraftsarbeidet om mykje meir enn berre å etterleve kontraktar, tilfredsstille lovar og reglar, eller som marknadsrapportering.

For Fjord1 handlar berekraft om å utnytte posisjonen som ein sentral næringslivsaktør til å skape eit samfunn for framtidige generasjonar. Å utvise evne til å endre eigen kurs, i tillegg til å påverke aktørar som vi samhandlar med har difor vore eit viktig element i utviklinga av berekraftsarbeidet.

Vesentlegheitsanalyse

Det har vore viktig for selskapet å gjennomføre ein hovudsaksanalyse for å identifisere kva som er viktige drivarar i berekraftsarbeidet, og på best mogleg vis utnytte dei ressursane som er tilgjengelege. I dette arbeidet har vi lagt vekt på både selskapet sin direkte innsats, kva som kan skape motivasjon hos eigne tilsette, og kva som er viktig for dei aktørane selskapet samhandlar med.

Resultata er basert på intervju med interne og eksterne ressursar, i tillegg til ei kvalitativ vurdering av ei intern prosjektgruppe.

Vesentlegheitsanalyse har som føremål å identifisere dei tema som er vesentleg for Fjord1 sitt pågående og vidare berekraftsarbeid.

Det er vurdert både kva som er vesentleg og viktig for Fjord1 som organisasjon, tilsette og eksterne interessentar.

Resultata er basert på intervju med interne og eksterne interessantar, i tillegg til ei kvalitativ vurdering av prosjektgruppa.

Tema som ikkje har vore løfta fram i løpet av utforminga av analysa er ikkje representert i resultata.

Alle tema som løftast fram i analysa er viktige for Fjord1, men nivå 1drivarar vil vere dei mest vesentlege områda å fokusere på framover, etterfylgt av nivå 2 og deretter nivå 3.

Som analysa viser, er det ei rekke tema som er viktige og vesentlege for Fjord1. For å strukturere og fokusere det vidare arbeidet er tema med lignande innhald samla i ulike fokusområde. Dei ulike fokusområda består av tema frå nivå 1-3 og representerer eit utgangspunkt for kva berekraft er for Fjord1.

Fokusområda er det konsoliderte resultatet av vesentlegheitsanalyse. Vidare vil mål, KPI'ar og tiltak som blir utforma i samband med berekraftsarbeid i Fjord1 blir retta mot eit eller fleire av desse fokusområda. Gjennom å strukturere arbeidet i fokusområde tydleggjer vi arbeidet med berekraft i Fjord1 og legg til rette for enklare kommunikasjon av eige berekraftsarbeid.

Særskilte bidrag til berekraftsmåla - Fjord1 sine fokusområde

Ta ansvar for klimaet og fjordane

* Fordi vi lever og jobbar rundt fjordane, og vil halde fram med det i lang tid framover.
Difor er det viktig for oss å gjøre det vi kan for å avgrense utsleppa til sjø og luft.

Fjord1 tek ansvar ved å redusere:

- Utslepp av klimagassar
- Energiforbruk
- Energikjelder
- Utslepp til sjø

Pådrivar for innovasjon og utvikling

* Fordi det er viktig å halde fram med å utvikle Fjord1 og næringa slik at vi kan halde fram med å levere dei beste tenestene og inspirere andre til å bli betre.

Fjord1 tek ansvar ved å redusere:

- Innovasjon og utvikling
- Transparens
- Kunnskap og kompetanse
- Initiativ utover etterleving av lovar og reglar

Ivareta folk og lokalsamfunn

* Fordi det er viktig for oss å sørge for at tilsette og reisande er trygge om bord, slik at vi held fram med å knyte folk saman og bidreg til infrastruktur i lokalsamfunn.

Fjord1 tek ansvar ved:

- Driftssikkerheit og ulykker
- Arbeidsrettigheiter
- Etikk og antikorrasjon
- Styrke lokalsamfunn

Berekraftige handlingar i heile verdikjeden

* Fordi vi har eit ansvar overfor våre eigarar, tilsette og reisande om å basere drifta på ansvarleg praksis, som inkluderer å samhandle og halde våre samarbeidspartnarar ansvarleg for det som skjer før og etter vår del av verdikjeden.

Fjord1 tek ansvar ved:

- Resirkulering og avfallshandtering
- Materialbruk
- Berekraftige produkt
- Anskaffingar og innkjøp
- Handsaming av fartøy etter endt levetid

Tydeleg samanheng mellom visjon og mål

Fjord1 sin visjon, "Best på miljøvennlig og påliteleg transport", har lenge sett retninga for selskapet sitt arbeid. Gjennom eit spissa berekraftsarbeid har Fjord1 konkretisert dette i eigne fokusområde, med undertema som er knytt til FN sine berekraftsmål.

Selskapet har den daglege drifta i fjordane, og det er difor viktig at vi som aktør bidreg til å avgrense miljøutsleppa, og vidare skapar grunnlag for vekst og berekraftig ressursutnytting i samfunnet. Både tilsette og reisande skal kjenne seg trygge slik at vi kan halde fram med å knyte folk saman, og samtidig skape livsgrunnlag i lokalsamfunna der vi har operasjonell drift.

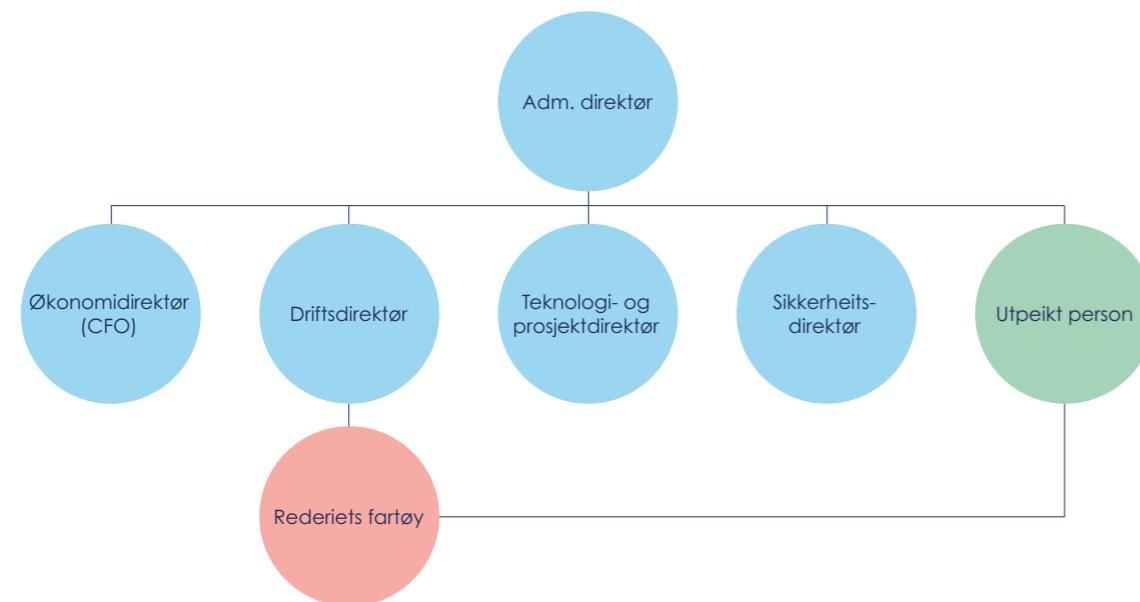
Om vi skal lukkast i dette arbeidet må teknologien utviklast, og vi må tenke berekraftige handlingar i heile verdikjeda. Selskapet ønskjer å vere i forkant av utviklinga og ein pådrivar innan innovasjon og utvikling. Saman med eksterne aktørar skal Fjord1 bidra til å utvikle moderne løysingar for framtida.

Berekraft i organisasjon, eigar og beslutningstakrar

Fjord1 si selskapsstyring, leiing og organisering har ivaretake alle relevante myndighetskrav, lovar og forskrifter.

I tillegg til ordinarer sertifisering knytt til vår hovudaktivitet, er Fjord1 sertifisert i samsvar med ISO 50001, energistyring.

Ansvaret for dagleg oppfølging av energiforbruk ligg i linjeansvaret i driftsorganisasjonen.
Ansvaret for berekraftsarbeidet ligg hos administrerande direktør.

Oppdragsgjevar som premissgjevar

Vestland fylkeskommune er den regionen i verda med flest elferjer – saman med Fjord1 som den største leverandøren.

Ambisiøse politikarar med fylkesordførar i Vestland, Jon Askeland i spissen tok på seg den grøne leiartrøya og spente innkjøpsmusken i klimavenleg retning nokre få år tilbake. Det har ført til at alle fylkesvegferjene i tidlegare Hordaland er blitt elektriske, og at CO2-utsleppa frå ferjene i fjar gjekk ned med om lag 90% i denne delen av fylket. Fylkesordførar Jon Askeland har vore med sidan starten, som fylkestingsrepresentant for Senterpartiet og medlem av samferdsleutvalet.

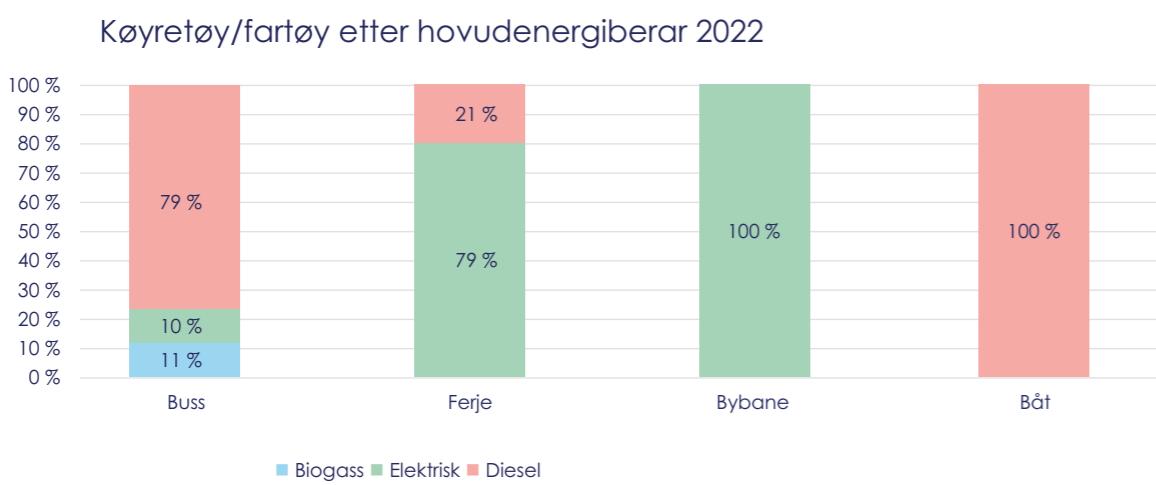
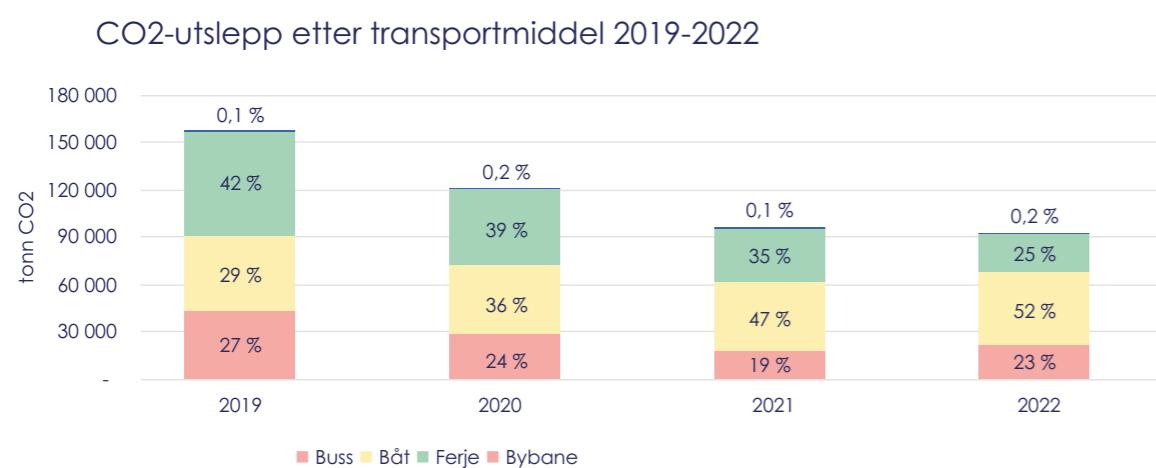
- Med bakgrunn i klimatoppmøtet i Paris kom det ei tydeleg bestilling i 2015 til fylkeskommunane om å arbeide aktivt med å få ned klimagassutsleppa frå transportsektoren. Når vi like etter skulle fornye ferjeflåten i Hordaland, sa vi «køyr på!» Det som var det verkelege geniale var at vi som oppdragsgjevar bestilte 20 ferjer der vi sa at vi skulle ha nullutsleppsteknologi om det var mogleg. Suksessen låg i at vi kjøpte volum, og ikkje berre bestilte ein pilot. Eit teknologiskifte var dermed under oppsegling, og vi ser i ettertid at det var ei riktig avgjerd frå vår side å bestille stort. Snart skal vi skifte ut fylkesferjene i gamle Sogn og Fjordane, og det er ingen tvil om at det vert krav om nullutslepp. Målet er 100% bruk av nullutsleppsteknologi i transportnæringa generelt, fortel Askeland.

Fylkesordførar i Vestland fylkeskommune, Jon Askeland (i midten) er svært takknemleg for samarbeidet med Fjord1. – Mange misunner nok Fjord1 den leilande posisjonen i det grøne skifte, seier han. Biletet er teke i samband med dåpen av MF Florøy i 2022.

Elektrisk ferjerevolusjon

Utviklinga dei siste åra har skjedd raskt, og alt har skjedd om lag samtidig; ny teknologi, landstraum, testing, justering, nye samarbeid, posisjonering. Frå 2019 til 2022 har det skjedd ein «elektrisk ferjerevolusjon» med ein utsleppsnedgang totalt i Vestland på omlag 70 prosent. 2022 vart det første året med heilårseffekt av elektrifiseringstiltaka for ferje i gamle Hordaland.

Askeland skryt av innsatsen som Fjord1

har lagt ned dei siste åra:

- Fjord1 har jo vore ein «frontrunner», og saman er vi blitt betre! Som den største leverandøren av ferjekontraktar, har Fjord1 lagt ned ein enorm innsats, og eg er svært nøgd med samarbeidet. Det framoverlente arbeidet har ført til at Fjord1 i dag er verdsleiande på området. Vi kan nok slå fast at det er mange som misunner selskapet denne posisjonen.

Fylkesordførar i Vestland fylkeskommune, Jon Askeland

Nye teknologiløysingar

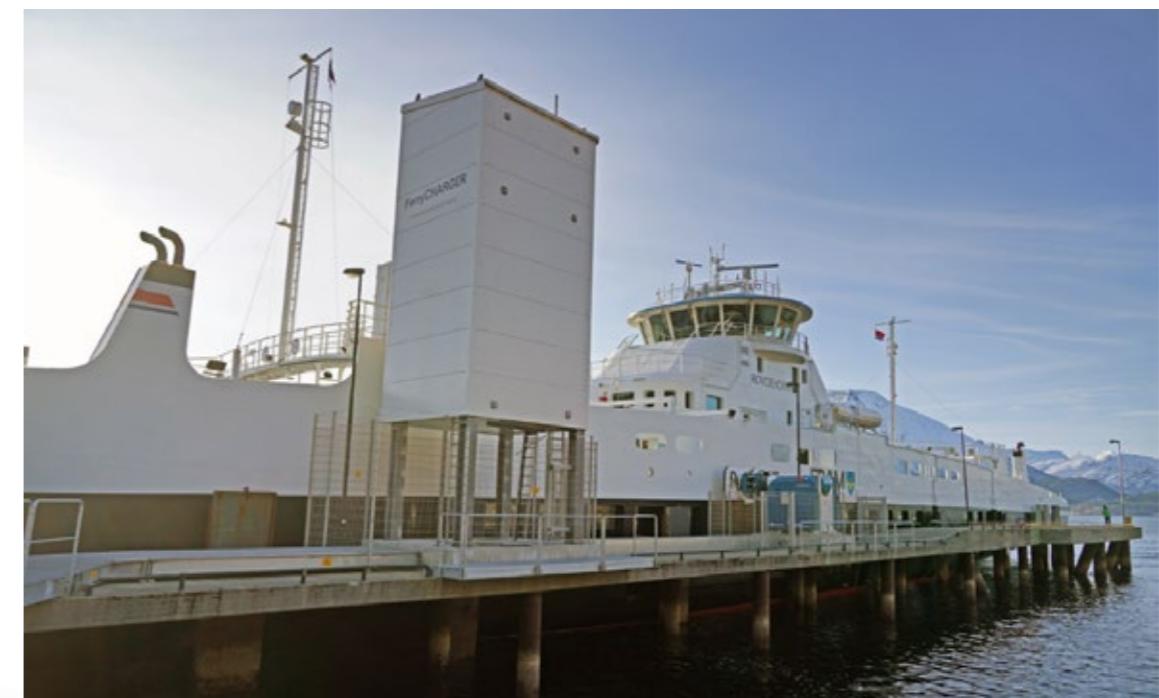
Fjord1 driftar både MF Møkstrafjord og MF Kommandøren, dei to ferjene som starta og slutta den elektriske ferjerevolusjonen i gamle fylket Hordaland.

Administrerande direktør Dagfinn

Neteland ser mange fordelar med ferjer på batteridrift. Dei er viktige for klima og miljø, men òg mykje meir energieffektive enn ferjer med fossilt drivstoff.

MF Kommandøren, ferja som sluttar den elektriske ferjeringen går mellom Halhjem og Våge

Ladetårna forsyner ferjene med store mengder straum på kort tid. På eit minutt forsyner dei ferjene med om lag same mengd straum som ein gjennomsnittleg husstand brukar på eit døgn.

- Miljøgevisten er den viktigaste grunnen til å satse på elferjer. Men elferjer er ikke berre bra for miljøet. Batteriteknologien har utvikla seg enormt, og det er rimelegare å bruke straum som energikjelde. Til samanlikning er diesel tre gonger så dyrt, og biodrivstoff er tre gonger dyrare enn det igjen. Vestland fylkeskommune har vore kjempesmarte i sine anbodsutlysingar. El-drift på ferjene er kome for å bli, slår Dagfinn Neteland fast.

- Framtida er spennande med omsyn til nye teknologiløysingar, som til dømes utvikling av hydrogen og ammoniakk, seier Askeland.

Samarbeid for å nå måla

Fylkesordføraren i Vestland er stolt over at det har vekse seg eit sterkt kompetansemiljø innan maritim næring med Fjord1 som den største aktøren, og viser til samarbeid som ein viktig suksessfaktor:

- Eg ser at læringskurva i Fjord1 har vore enorm dei siste åra, og i dag framstår selskapet som ein levande kompetansearbeidsplass. Vestland fylke har fått eit fortrinn i eit sterkt kompetansemiljø i det maritime segmentet, og i dei menneskelege ressursane vi har. Vi har fått eit forsprang i det grøne skiftet som vi vil halde på, seier Askeland og legg til:

- Dette som vi har fått til med Fjord1, både som oppdragsgjevar og premissgjevar, er og eit uttrykk for at vi har blitt langt betre på samarbeid, der viktige kompetansemiljø samarbeider svært godt. Det er ein viktig suksessfaktor i seg sjølv, berekraftsmål nr. 17; samarbeid for å nå måla.

Berekraft og forbetring

Klimarekneskap i samsvar med GHG protokollen
Utslepp frå drivstoff
Energiforbruk og energifordeling
NOx-utslepp
Utslepp av CO2-ekvivalentar
Tal ferjer per hovudkjelde
Hareid-Sulesund, frå diesel til el-drift
100 % el-grad på Hatvik-Venjaneset

Berekraft og forbeting

Fjord1 arbeider kontinuerleg med forbeting. På kvart fartøy vert energieffektivisering fulgt opp gjennom SEEMP (Ship Energy Efficiency Management Plan).

Forbetringstiltak, målsettingar og evaluering av desse vert gjennomført som ein del av selskapet sitt ordinære forbetingssystem, og vert rapportert gjennom eigne energimeldingar.

Energimeldingar er laga for at mannskap enkelt skal kunne rapportere avvik som gjer at energiforbruket aukar eller at el-graden til fartøya går ned. I 2022 vart det rapportert inn 3702 energimeldingar. Dette er ein formidabel auke frå 2021 og kjem etter sterkt fokus blant operative leiarar og mannskap for å skaffe oversikt over «kor foten trykken» når det gjeld utfordringar med auka forbruk og for lav el-grad.

Ser vi nærrare på tala ser vi at det er rapportert 1250 meldingar om auka forbruk, 237 meldingar omhandlar problem med landstraum, og heile 2144 meldingar er relatert til utfordringar med lading av ferjene. Dette viser kva operativt personell opplev som dei største utfordringane, og kor Fjord1 må ha størst innsats for å lukkast.

Klimarekneskap i samsvar med GHG protokollen

Gjennom vårt samfunnsoppdrag som skal knytte samfunn saman på tvers av fjordar og mellom øyer langs kysten, har Fjord1 eit spesielt ansvar for å etterlate seg så små klimaavtrykk som mogleg. Både gjennom utslepp til luft og sjø. Selskapet har difor dei siste åra gjort store investeringar knytt til nye energieffektive fartøy, men og teknologi som i all hovudsak bruker ei elektrisk energikjelde. For selskapet har denne sat singa vore heilt avgjerande i berekraftsarbeidet. Utvikling av ny teknologi er krevjande i høve til økonomi, men og med omsyn til bruk av ressursar som skal løyse dei utfordringane som oppstår. Det er likevel god motivasjon for det vidare arbeid å sjå at dette gir verdifulle effektar i form av reduserte klimautslepp.

Reduksjon av klimautslepp og påverknaden på fjordane våre og nærområde er svært viktig for Fjord1. Ei styrking av dette arbeidet i kombinasjon med auka omfang av rapportering er difor eit viktig mål for selskapet. Klimarapporteringa er difor ei moglegheit til å måle og evaluere effekten av klimaarbeidet i selskapet, for deretter å sette tydeleg mål. Det er likevel riktig å påpeike at dette arbeidet er under utvikling og at rapporten må sjåast i denne samanheng.

I denne rapporten vert det brukt rapporteringsform operasjonell kontrollaspekt som omtala i GHG-protokollen. Her definerer ein inndeling på kva som inngår i klimarekneskapet i ein organisasjon sine driftsmiddel. Klimarekneskapet for 2022 er likevel avgrensa til scope 1 og 2.

Rapporteringsperioden følgjer kalenderåret.

Rapporteringsperioden følgjer kalenderåret.

I klimarekneskapet reknar ein desse om til CO₂-ekvivalentar (CO₂e) basert på verknad. GHG-protokollen definerer seks ulike klimagassar som skal inkluderast i klimarekneskapet.

Tabellen viser korleis Fjord1 reduserer bruken av Marin gassolje (MGO), og på denne måten har ein kraftig reduksjon i utslepp av CO₂-ekvivalentar.

Utsleppskjelde

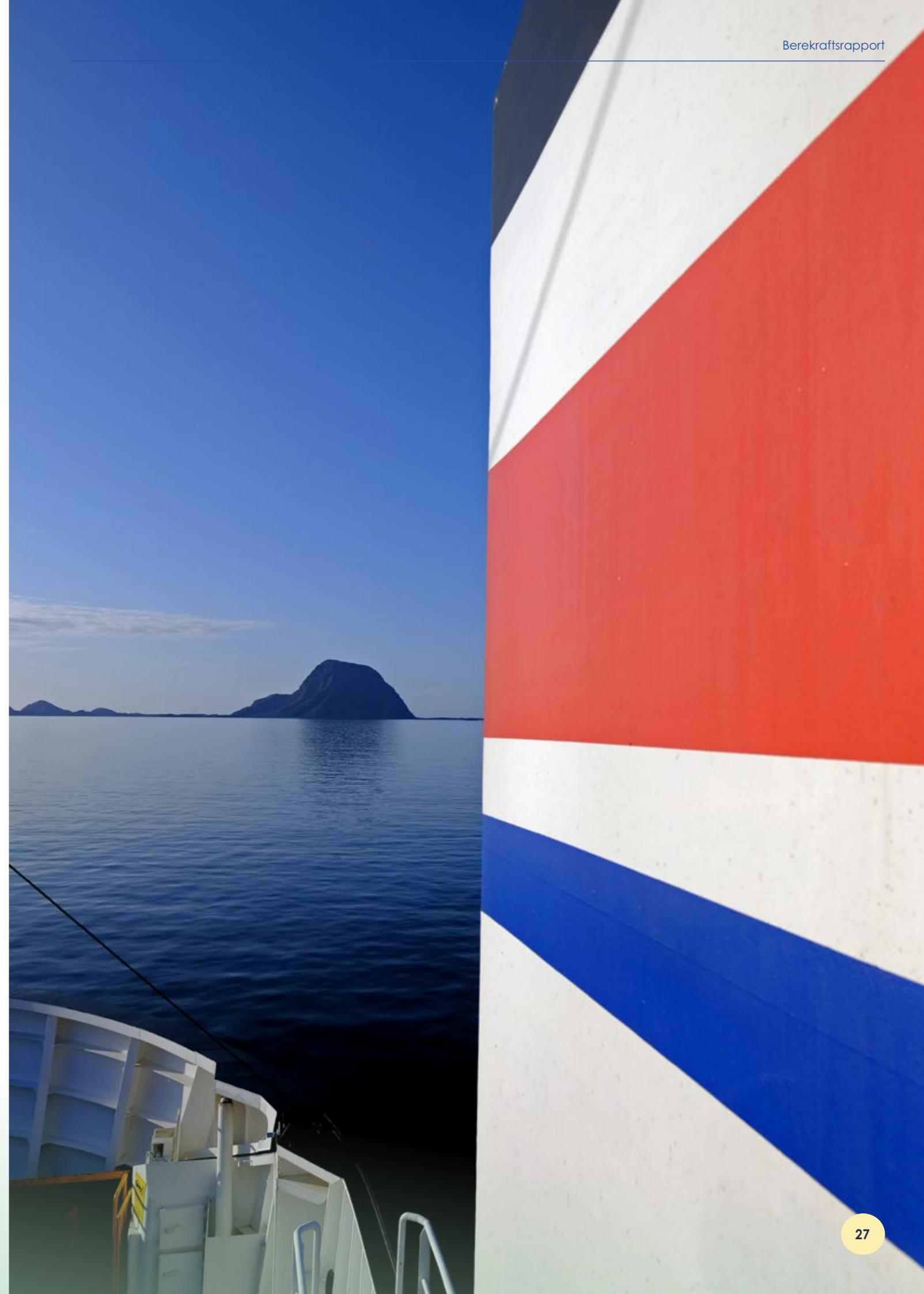
Scope 1 - Direkte utslepp					
Utsleppskjelde	Utslepp tonn CO ₂ -ekvivalentar				
	2019	2020	2021	2022	
Marin Gassolje, Naturgass (LNG), Biodiesel (Metan og Lystgass), Diesel, Bensin, Kjølegassar					
Sum Scope 1 - Direkte utslepp	147 819	120 451	89 546	77 217	

Scope 2 - Indirekte utslepp					
Utsleppskjelde	Utslepp tonn CO ₂ -ekvivalentar				
	Forbruk 2022	Eining	2019	2020	2021
Elektrisitet (lokasjonsbasert)	98 586 985	kWt	129	215	718
Elektrisitet (marknadsbasert)	98 586 985	kWt	3 001	10 811	26 248
Sum Scope 2 - Indirekte utslepp (lokasjonsbaseret)			215	718	1 090
Sum Scope 2 - Indirekte utslepp (marknadsbasert)			10 811	26 248	40 144

Utanfor scope					
Utsleppskjelde	Utslepp tonn CO ₂ -ekvivalentar				
	Forbruk 2022	Eining	2019	2020	2021
Biodiesel (Biogent)	2 384 143	Liter	5 360	3 838	2 264
Sum Utanfor scope			5 360	3 838	2 264
					5 793

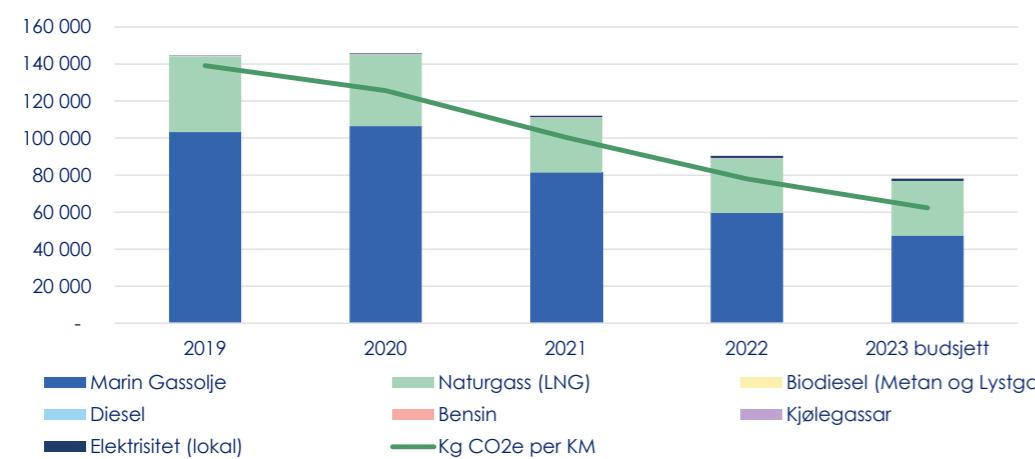

Utslepp frå drivstoff

Grafen viser reduksjon i fossilt drivstoff og auke i rein elektrisk kraft. Ein ser også at CO2-avtrykket pr. km. er kraftig redusert.

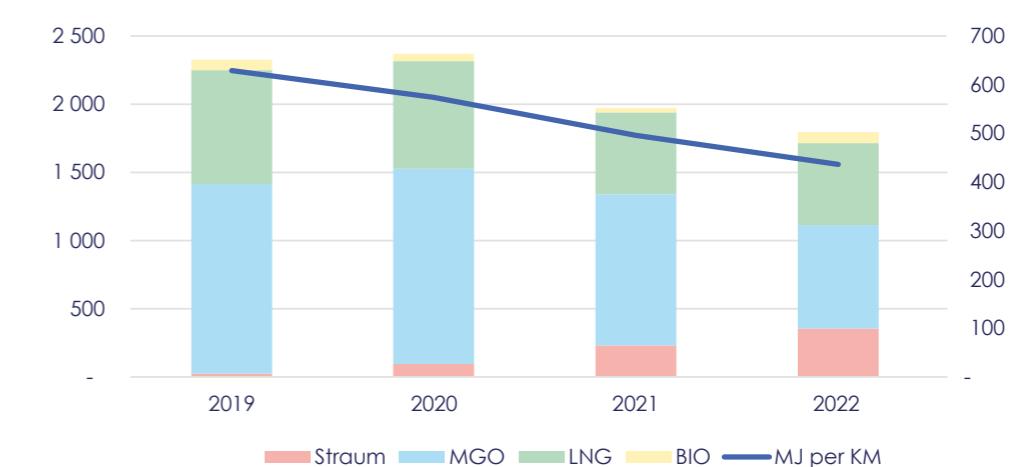
Det har vore ei svært positiv utvikling frå 2019 og fram 2022, noko som forventast vidare i 2023, både med omsyn til brutto volum, men også pr. km. Utsleppet er i all hovudsak knytt til bruk av MGO og LNG. Auka grad av elektrifisering vil bidra til sterke reduksjonar av CO2 utsleppet. Selskapet jobbar også mot oppdragsgjevarane for å sjå på moglegheit for å endre vilkåra på eksisterande kontraktar basert på fossilt drivstoff.

Utslepp av CO2-ekvivalentar etter utsleppskjelde

Energiforbruk og energifordeling

Energiforbruk i ferjedrifta

Tabellen over viser at overgangen frå MGO til EL gir ein kraftig reduksjon i energiforbruk. Denne aukar proporsjonalt med reduksjon i MGO og BIO og auke i elektrisk kraft.

NOx-utslepp

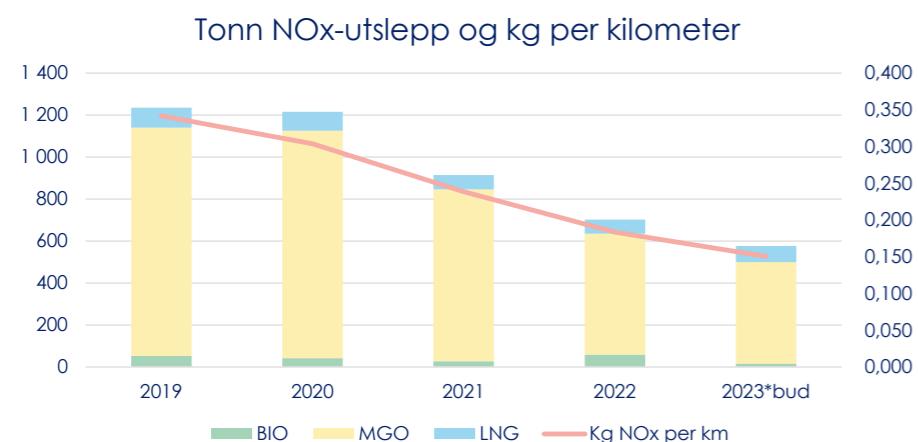
Selskapet har gjennom tiltak på motorinnkjøp og reinseanlegg på NOx gjennomført tiltak for å redusere NOx-utsleppet fra fartøyet. Dette arbeidet er gjennomført i samarbeid med NOx-fondet.

På alle fartøy med batteriinstallasjon og lading frå landbasert elektrisitet er det eit motoranlegg om bord som sikrar driftsstabilitet i dei tilfelle der lading frå land ikkje er mogleg.

Gjennom desse tiltaka er NOx-utsleppet redusert dei siste åra, ein nedgang som er venta å halde fram i 2023.

	Straum	BIO	MGO	LNG	KM	Kg NOx per km	Reduksjon i NOx-utslepp per km *
2019	0	53	1 087	96	3 614 941	0,342	-
2020	0	42	1 084	90	4 001 556	0,304	11,1 %
2021	0	28	818	68	3 831 659	0,239	21,4 %
2022	0	60	575	68	3 831 659	0,183	23,2 %
2023*bud	0	17	483	77	3 831 659	0,151	17,9 %

* Ny av året

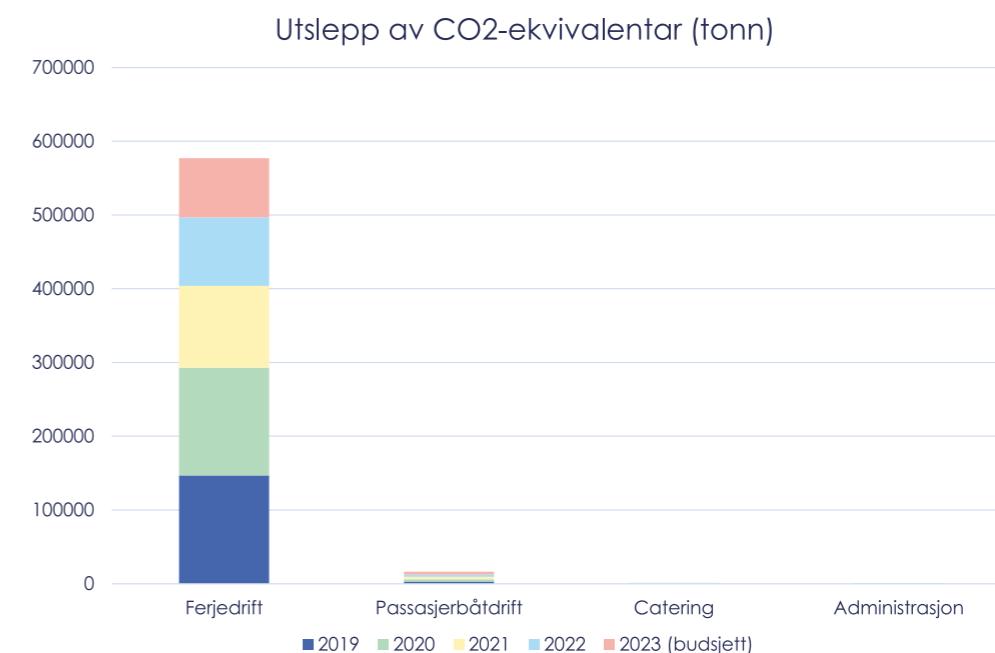

Tilsvarande som reduksjon i CO2 vert og avtrykket av NOx heilt fjerna når ein nyttar elektrisk kraft.

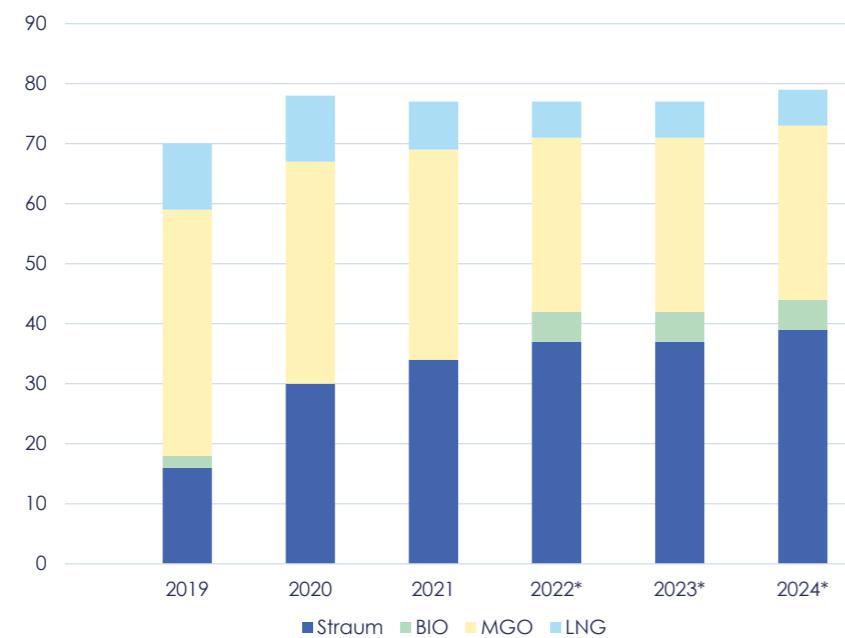
Utslepp av CO2-ekvivalentar (tonn)

Tabellen under viser fordeling av utslepp på dei ulike segmenta. Den viser tydeleg at ferjesegmentet er størst, og dermed står for største del av utsleppet.

Utslepp som er knytt til catering er knytt til påfyll av kjølegass på kjøledisk og kjøleanlegg. Administrasjonen sitt utslepp er knytt til drivstoff på administrasjonsbilane.

Tal ferjer per hovudkjelde

* Ikke verifisert.

Grafen over viser tal ferjer med ulike energikjelder, og ein formidabel overgang til el-ferjer.

Hareid-Sulesund, frå diesel til el-drift

Ferjesambandet er det niande største sambandet i Noreg pr. 2022 og er det tredje største sambandet i vår portefølje. Når Fjord1 overtok sambandet 1. januar 2019 la vi gradvis om frå diesel- til el-drift.

Ferjene MF Hadarøy, MF Suløy og MF Giskøy som trafikkerer sambandet, fraktar 1 161 000 personbilar pr. år. Desse tre el-ferjene er bygd til sambandet som hybridferjer. Det vil seie at ferjene hovudsakleg er batteridriven, men at dei har ein dieselmotor som berre nyttast dersom ladinga ikkje er optimal. Vi er på besøk på MF Suløy for å høyre meir om el-drifta deira.

Kva er den største forskjellen med å jobbe på ei elferje i forhold til ei dieselferje?

- Den største forskjellen er støyen, det er stor skilnad på støy frå ein dieselmotor til så godt som lydlause batteri. Vidare er det meir å halde styr på, spesielt når vi skal legge til og frå kai i forhold til fortøyningsautomat og ladeplugg. Vi må også ha forbruket i bakhovudet i alt vi gjer, heile tida. Det er ei spennande utvikling der det skjer mykje nytt heile tida, seier kaptein Henrik Kaldhol Moldvær på MF Suløy.

Store miljøsparinger

Fjord1 har strenge kontraktar å halde seg til, og alle fartøy har måltal som dei jobbar med. Måltala blir dokumentert i SEEMP, og er mannskapet sine eigne ambisiøse mål for forbruk og el-grad. Desse skal vere like gode eller betre enn anbodsforutsetningane. Måltala vert fulgt opp i fartøya sine eigne kvartalsmøter og i driftsmøter i landorganisasjonen. Om alt fungerer slik det skal, når ein måltala, men med ein gong diesel må nyttast går det ut over resultata.

Ladeanlegget krev mykje spenning og har ein ladekapasitet på 4800 kW. Moldvær forklarar det slik:

- Ladeanlegget er kraftig og vi ladar sær effektivt kvar gang vi ligg til kai. Til ei samanlikning ladar vi 350 kilowattimar pr. 5-6min, noko som svarer til det same forbruket som seks bustadar nyttar i døgnet.

Batterirommet, eller det "heilage rommet". Her ser vi alle batteripakkane til MF Suløy.

Tabellen under: Resultat frå andre halvdel av 2022 for dei to ladeanlegga på Hareid-Sulesund i full drift. El-graden ligg her på 97,8% for alle dei tre ferjene.

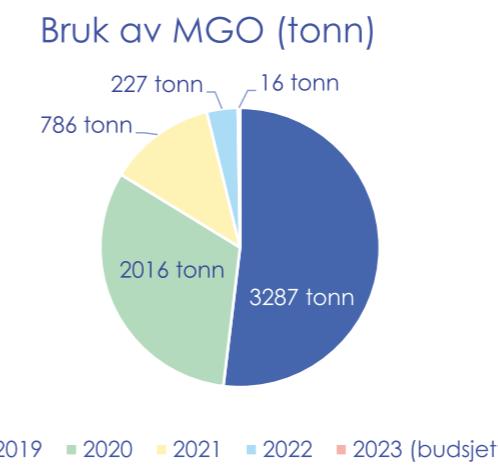
- Mannskapet har valt gode og ambisiøse mål og sidan dei brukar vesentleg mindre energi på forbruk enn SEEMP-måla sine og har marginalt dårlegare el-grad enn måla sine er alle ferjene i sambandet godt innanfor anbodskrava. Dette er og eit svært godt døme på korleis måltal skal settast. Ambisiøse, men realistiske.

Fartøy	Forbruk per avgang *	SEEMP forbruk	Faktisk forbruk vs. SEEMP	El-grad	SEEMP El-grad
Total	90,6 %	100 %	-10,3 %	97,8 %	98,3 %
Giskøy	88,7 %	100 %	-12,8 %	99,8 %	98,3 %
Hadarøy	93,7 %	100 %	-6,9 %	97,3 %	98,3 %
Suløy	89,3 %	100 %	-12,0 %	96,0 %	98,3 %

* Forbruket er beregnet i forhold til SEEMP-forbruk

- Sidan oppstarten av sambandet har vi hatt en el-grad på 92,63%, noko vi er godt nøgd med, seier Moldvær.

Utsleppa går betydeleg ned med åra. Her ser ein tydeleg nedgang i bruken av MGO (diesel) frå Fjord1 tok over sambandet i 2019 - til 2023:

■ 2019 ■ 2020 ■ 2021 ■ 2022 ■ 2023 (budsjett)

Ufوردning med lading

El-drifta fungerer veldig bra på Hareid- Sulesund, sjølv om det av og til er nokre småting som ikkje fungerer heilt optimalt.

- Vi har stort sett gode periodar med lite tull, fortel Moldvær.

Kapteinen fortel vidare om ein utfordrande periode i 2021-2022 då trafoen på Hareid-sidan vart øydelagd, noko som resulterte i at ferjene ikkje fekk lada så mykje som planlagd.

- Trass i desse problema klarte vi å halde eit bra resultat, og etter at den nye trafoen vart installert i juni i 2022 har vi levert særslig gode resultat på el-graden.

MF Suløy til kai ved Sulesund.

100 % el-grad på Hatvik-Venjaneset

Mannskapet på Hatvik-Venjaneset sleit lenge med både el-grad og høgt forbruk, men i mai 2022 endra det seg. I dag går fartøyet med omlag 100% el-grad.

Sidan oppstart 1. januar 2020 har mannskap og fartøy hatt ei rekke utfordringar knytt til ladeinfrastrukturen. Ladeanlegget har ikkje fungert, haldbarheita på ladebrytarane har vore dårlig, og responsida på service har vore lang.

Men denne sommaren har resultata snudd – og mannskapet om bord i MF Årdal kan sjå tilbake på ein strålende sommar, om ikkje vermessig, så resultatmessig. Utfordingane har endeleg løyst seg, og alle tilsette her er påkobla, bokstaveleg talt, fortel kapteinane Espen Haugland og Kent Storum.

- No verkar alt som det skal, serviceapparatet rundt oss er blitt betre, og alt teknisk som står på oss har vi fått til å fungere dei siste månadane. I tillegg er alle blitt meir kjent med fartøyet slik at vi får til ein meir effektiv overfart. Dessutan er vi heldige som har faste folk om bord med same medviten halldning om lavast mogleg forbruk! Våre tilsette er sjølvsagt eit viktig element for å lukkast, fortel dei.

Skift 1, biletet frå venstre: skipsførar Espen Haugland, maskinsjef Asbjørn Kristiansen, matros Martinus Solås og overstyrmann Tore Daae.

Skift 2, biletet frå venstre: Lærling Mathilde Hansen Sigurjonsson, matros Ronny Baldersheim, maskinsjef Odd Helge Lauritzen, skipsførar Kent Storum og overstyrmann Mikael Flatråker.

- Veldig bra jobba

Energi- og miljøansvarleg i Fjord1, Jan Hovden Eide (bilete under), skryt av mannskapet og utviklinga som dei har fått til på sambandet.

- Eg følgjer tett med på tala frå sidenja, og meiner at dette er veldig, veldig bra jobba! Hatvik-Venjaneset er utan samanlikning det sambandet med denne type teknologi som har levert best i sommar! Det er vanskeleg å prestere betre enn kva dei gjer no, og sidan mai har resultata vore tilnærma perfekte. Det verkar for meg som at dei tilsette er svært samkøyrdé på tvers av skifta, og det er jo sånn vi ønskjer at det skal vere. Dessutan opplever eg at dei ser etter forbettingsmoglegheiter heile tida.

Full kontroll

I kontrollrommet sit maskinsjef Odd Helge og finrekner på tala.

- Her legg eg inn alle data, seier han og peikar ivrig mot skjermen. Eg har prøvd å få ei oversikt over tapsberekinga slik at eg kan følgje med på forbettingsprosessane. Om vi får til tre minutt lading totalt på dei to første turane om morgonen, så klarer vi 100% elgrad den dagen, fortel han og held fram:

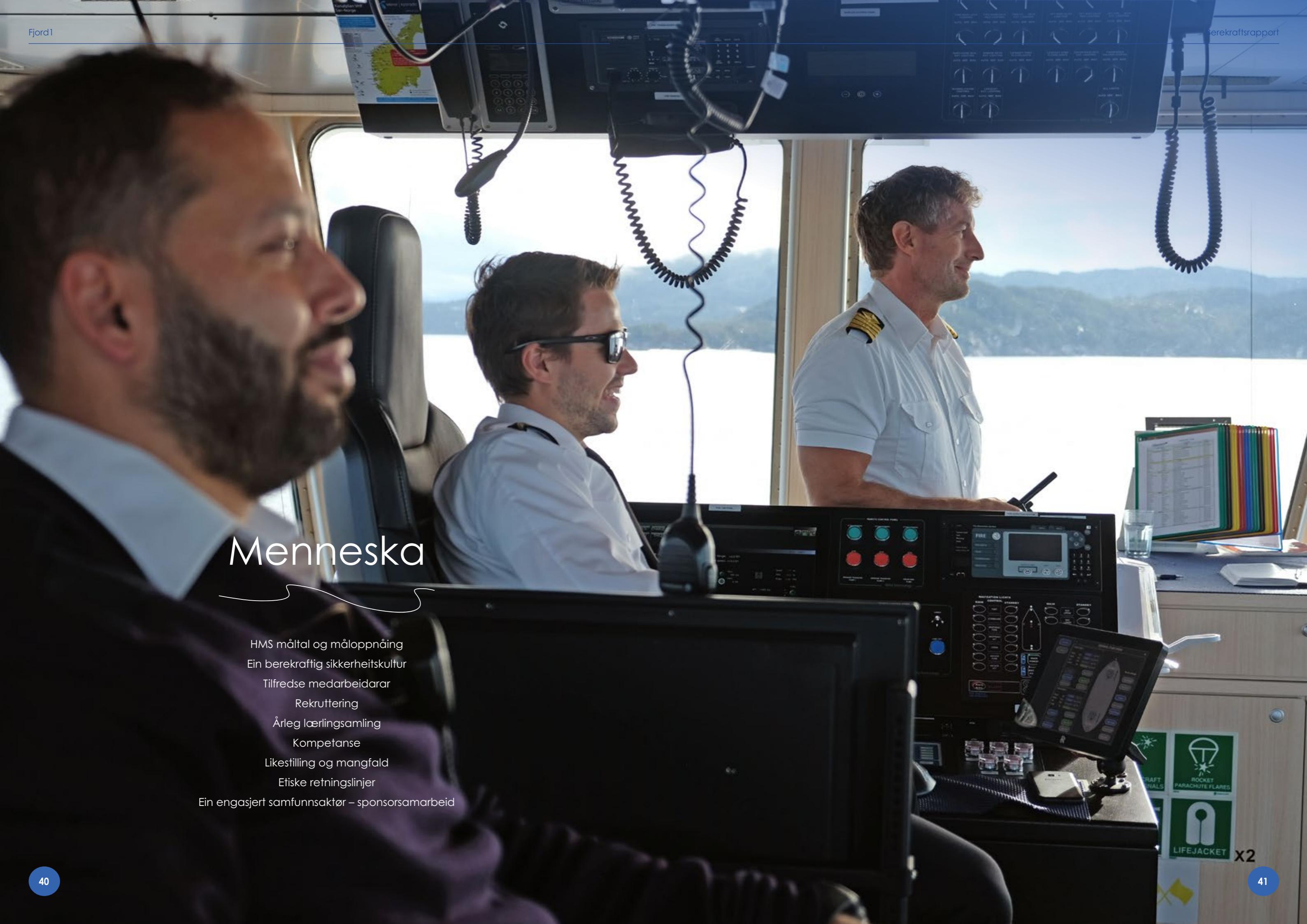
- Vi har halde på i om lag 2.5 år no, og vi har lært svært mykje! Det handlar om små marginar, og det skal ikkje meir enn ei bomlading til før vi ikkje klarer det, så her er alle på vakt!

- Det er kjekt når vi får det til, avsluttar ein samstemt gjeng om bord.

Menneska

HMS måltal og måloppnåing
Ein berekraftig sikkerheitskultur
Tilfredse medarbeidrarar
Rekruttering
Årleg lærlingsamling
Kompetanse
Likestilling og mangfold
Etiske retningslinjer
Ein engasjert samfunnsaktør – sponsorsamarbeid

Menneska

HMS måltal og måloppnåing

	2019	2020	2021	2022	Merknadar
Personalskade med dødsfall	0	0	0	0	
Personskade tilsett m/fråvær antall	15	16	11	19	sjå forklaring under*
Personskade tilsett m/fråvær pr. 1 mill arbeidstimer	4,76	8,6	5,91	10,22	
Personskade tilsett u/ fråvær	16	15	21	36	
Personskade tilsett u/fråvær pr. 1 mill arbeidstimer	8,6	8,1	11,3	19,35	
Personskade passasjer	13	9	1	7	
Personskade passasjer med dødsfall	0	0	0	0	
Personskade passasjer pr. 1 mill reisande	0,64	0,54	0,07	0,43	
Kontaktskade (alvorleg)	5	9	0	1	
Kontaktskade pr. 100 000 anløp (alvorleg)	0,66	1,21	0	0,13	
Grunnstøyting	5	9	2	3	
Kollisjon med andre fartøy	3	0	0	0	
Skade på køyreøy eller last	52	20	26	39	
Nestenulykke	101	101	91	91	
Melding om uønskt hending	1234	1218	1365	1414	Rapportar totalt
Personal Tal fast tilsette	NA	1132	1066	1119	
Tal midlertidige tilsett Andel kvinnelege tilsette	NA 14,90 %	571 12,80 %	602 12,60 %	607 13,77%	
Tal lærlingar Tal kadettar	64 12	65 18	79 18	70 13	
Gjennomførte medarbeidarsamtalar	NA	75	523	446	
Gjennomført e-opplæringskurs Go Green	643	251	304	216	
Batteri	599	237	302	209	
Lading	581	233	304	203	
El-tryggleik	585	229	301	199	
Energiforbruk	578	233	302	196	
Sjukefråvær Totalt sjukefråvær	7,09	7,24	6,35	6,17	
Kortidsfråvær	2,38	2,27	2,08	1,73	
Driftsstabilitet Innstilte avgangar Forseinka avgang meir enn 3 minutt	99,68 % 2219 32070	99,57 % 3013 31276	99,71 % 2049 29415	99,62 % 2677 20648	Inkl. Force Majeur

*Bakgrunnen for at talet på personskadar har auka er manglande etterleving av HMS-retningslinjer.

Ein berekraftig sikkerheitskultur

Helse, miljø og sikkerheit er prioritert i alt vi føretak oss. Vi jobbar aktivt med å utvikle sikkerheitskulturen i Fjord1.

Fjord1 jobbar for ein proaktiv sikkerheitskultur for å få ned sannsynet for at alvorlege hendingar skjer, i tillegg til å redusere talet på personskadar. Ingen skal skade seg på jobb i Fjord1.

Sikkerheit og tryggleiken til våre medarbeidrarar, og integriteten til verksemda har høgste prioritet. Vi meiner at alle ulykker knytt til menneske, miljø og eigendalar kan førebyggast ved ein proaktiv sikkerheitskultur.

Fjord1 fokuserer på å førebygge personskadar, arbeidsrelatert sjukdom og større ulykker, og målsetnaden om null skadar har blitt ein del av korleis vi tenker og jobbar, med sterkt fokus på kontinuerleg betring.

I eit tidsperspektiv frå 2022 og fram til 2026 skal Fjord1 jobbe for å etablere en proaktiv sikkerheitskultur. Vi skal gjennom HMS-strategiplanen utvikle sikkerheitskulturen i Fjord til å vere ein proaktiv sikkerheitskultur der:

- HMS er prioritert i alt ein gjer
- Leiarar er aktive pådriverar for forventa HMS-åtferd
- Tilsette tek ansvar for eiga og andre sin HMS-åtferd; «HMS-mitt ansvar»
- Tilsette tek initiativ for å kontinuerleg betre sikkerheita
- Ein konfronterer kvarandre ved usikker åtferd
- Korrigeringar som gjeld usikker åtferd vert verdsett
- Ein gjer kontinuerlege investeringar for å auke dei tilsette si medvit om HMS
- Forbetringstiltak vert effektiv implementert og evaluert
- Ein nyttar risikovurderingar for å hindre uønskte hendingar
- Ein skapar energi og arbeidsglede gjennom trygge relasjonar og samhandling

HMS-mål

Fråværsskadar: <4,9

Sjukefråvær: <5,4% (sjø) | <3,0% (land)

Forureining: 0

Passasjerskadar: 0

Kontaktskadar: 0

Tilfredse medarbeidalar

For Fjord1 er det viktig å ha tilfredse medarbeidalar, og dette er noko vi jobbar aktivt med for å oppnå, kvar dag. For å ha god oversikt på området, tar vi temperaturen gjennom årlege medarbeidarundersøkingar.

Vi jobbar for å betre score innan medarbeidartilfredsheit, og er på rett veg.

Fjord1 jobbar systematisk og kunnskapsbasert for å sikre eit trygt og utviklende arbeidsmiljø for alle tilsette, noko som er ein føresetnad for å skape god medarbeidartilfredsheit.

Med arbeidsmiljø meiner vi måten vi organiserer, planlegg og gjennomfører arbeidet.

Gjennom dialog, gode rutinar, prosedyrar og etiske retningslinjer sikrar vi god internkontroll og kvalitet. Vi har gode rutinar for varsling, slik at det kjennes trygt å varsle om kritikkverdige forhald.

Fjord1 har forplikta seg til å ha eit særskilt fokus på nærværsarbeid. Dette betyr at vi vil sjå på faktorar som påverkar nærvær. Vi jobbar aktivt for å førebygge fråvær, mellom anna gjennom selskapet si behandlingsordning. Vi jobbar og med aktivt å auke bruk av arbeidsevne på arbeidsplassen, til tross for sjukdom. Gjennom god tilrettelegging, kan ein jobbe med alternative arbeidsoppgåver, om helsa tillét det.

Alle medarbeidalar skal bli fylgt opp, og årleg gjennomføring av medarbeidarsamtale er eit viktig verktøy for å utvikle dei tilsette. Gjennom denne samtalen skal ein avklare forventningar, samkøyre medarbeidarane sin innsats med selskapet sine mål, utvikle tillit og openheit og legge til rette for den enkelte sin faglege og personlege utvikling.

Rekruttering

Fjord1 har som mål til ei kvar tid å ha dei best kvalifiserte og motiverte medarbeidalarane i næringa. Det er stor konkurranse om kvalifisert arbeidskraft. I ein krevjande arbeidsmarknad med rekordlåg arbeidsløyse og aukande sentralisering, må Fjord1 jobbe aktivt for tiltrekke seg kandidatar med rett kompetanse.

For å sikre konkurransesfortrinn skal vi ha profesjonalserte og målretta rekrutteringsprosessar. Vi skal skape sterke band til dei rette kandidatane, både eksisterande, tidlegare og nye medarbeidalar. Dei som søker jobb i Fjord1 skal oppleve prosessane våre som gode, rettferdige og profesjonelle. Vi skal til ei kvar tid ha konkurransedyktige villkår for å kunne tiltrekke oss rette kompetanse innan ulike fagområde.

Vi skal arbeide aktivt med å knytte til oss lærlingar, kadettar, praksiskandidatar og traineear, og legge til rette for karriereutvikling i selskapet. Gjennom merkevarebygging skal Fjord1 vere tydeleg på kva som er våre styrkar og sikre at bodskapet når rett målgruppe. Aktiv bruk av ulike kommunikasjonskanalar, t.d. sosiale media, vil vere viktige verktøy for å lukkast med merkevarebygging.

Spesielt vil fokus på det grøne skiftet vere viktig for selskapet. Både i forhold til at det er eit viktig arbeid og område i seg sjølv, men også fordi det er eit område spesielt dei unge er opptatt av. Vår satsing her vil og vere til hjelp innan rekrutteringsarbeidet.

Årleg lærlingsamling

Etter to år med pandemi og avlyste arrangement, var det naturlegvis ei stund sidan sist lærlingane hadde vore samla då dei var samla i november 2022.

Årleg arrangerer selskapet samlingar for alle 1.årlærlingane. Fjord1 ønskjer å involvere og inkludere lærlingane, og gje dei ein unik sjans til å bli godt kjent med selskapet. Ein har tru på at desse samlingane gir positive ringverknadar, både den enkelte lærling sin arbeidskvardag, og for Fjord1.

HR-leiar Øyvind Østrem ønska lærlingane velkommen:

- Som lærlingar er de gullet i Fjord1! Eg håpar at eg ser på framtidige tilsette her.

- Mi reise

Operativ leiar Kim André Arnesen (biletet til venstre) fortalte lærlingane om si eiga karriereise i Fjord1. Frå matroslærling til matros- til 1.styrmann, kaptein, teknisk inspektør, og sist operativ leiar.

- Å takke ja til ein lærlingplass i Fjord1 er det luraste eg nokosin har gjort. Personleg har eg fått enormt med moglegheiter her. Om de ønskjer å vere med på utvikling og ha ein trygg og stabil arbeidsplass, så er Fjord1 det rette selskap å vere i.

Kompetanse

Vi har som mål at våre tilsette til ei kvar tid har rett kompetanse, og kan løye oppgåvene til Fjord1 no og i framtida. Ny teknologi skapar behov for ny kompetanse. Systematisk utvikling av kompetanse betyr at vi skal planlegge, gjennomføre og evaluere tiltak for å sikre at vi møter framtidas kompetansekrav.

Vi må behalde og kunne konkurrere om dei beste og mest kvalifiserte arbeidstakarane i ein krevjande marknad.

På individnivå legg vi til rette for personleg og fagleg utvikling for våre medarbeidarar, og synleggjere moglegheiter for intern karriere i selskapet. Vi ynskjer å styrke vår posisjon som ein attraktiv arbeidsgjevar og trur at investering i våre tilsette sin faglege og personlege utvikling bidreg til akkurat det.

Likestilling og mangfold

Fjord1 har ein klar målsetnad om å tiltrekke seg eit mangfold av tilsette. Vi meiner mangfold gjer organisasjonen vår rikare, og ønskjer difor tilsette med variert utdanning, kjønn, alder, etnisitet, legning og bakgrunn. Vi meiner at likestilling på alle nivå bidreg til ein meir robust organisasjon, og jobbar aktivt for å få inn fleire kvinnelege tilsette, spesielt blant våre tilsette på sjø. Selskapet legg vekt på å gjøre det lettare å kombinere yrke til sjøs med eit godt familieliv. For å vere ein attraktiv arbeidsgjevar og sikre mangfold i miljøet, jobbar selskapet med å utvikle ein livsfaseorientert personalpolitikk.

Selskapet har tett samarbeid med NAV, for om mogeleg bidra til å gi personar som av ulike grunnar fell litt på sida av det ordinære arbeidslivet, ein sjanse til å kome tilbake i ordinært arbeid.

Etiske retningslinjer

Fjord1 sin visjon er at vi skal vere best på miljøvennleg og påliteleg transport. Vi oppnår vår visjon ved å etterleve våre kjerneverdiar (sjå verdiane side 1).

Fjord1 har eit sett med forretningsetiske retningslinjer (Code of Conduct), som inneheld ei rekke etiske problemstillingar. Retningslinjene utgjer grunnlaget for våre reglar og prosedyrar. Kulturen i Fjord1 er tufta på god forretningsskikk, ein open og ørleg framferd, og respekt for andre menneske.

Alle som er tilknytt Fjord1 har eit personleg ansvar for å følge dei reglar og prinsipp som bygger opp under Fjord1 sine forretningsetiske retningslinjer. Retningslinjene bygger på selskapet sine verdiar. Ved å forankre vår åtferd i selskapet sitt felles verdigrunnlag og opptre i høve til desse retningslinjene, kan vi bidra til høg etisk standard i alle delar av selskapet.

Vi i Fjord1 stiller og grunnleggande krav om samfunnsansvar til våre leverandørar. Det betyr frivillig integrering av miljøomsyn og sosiale omsyn i heile verdikjeda. Leverandørane må bekrefte at dei ikkje bryt grunnleggande lover og reglar i forhold til arbeidstakars- og menneskerettigheitar, HMS, er føre-var i miljøsaker og motarbeidar all form for korrasjon.

Ein engasjert samfunnsaktør – sponsorsamarbeid

Med sponsormidlane ønskjer Fjord1 å fremje mangfald og trivsel innan idrett og kultur i dei distrikta der ein har ferje- og passasjebåt drift.

Selskapet ønskjer å vere ein engasjert samfunnsaktør, og støttar både lag, organisasjonar og velgerdsføremål i deira arbeid, både gjennom langsiktige prosjekt og ved enkeltarrangement. I tillegg støttar Fjord1 ei rekke aktørar gjennom annonsemateriell.

Fjord1 sine største sponsoravtalar er innan idrett der barn og unge er ein viktig del av målgruppa. Gjennom sponsoravtalane byggjer Fjord1 relasjoner til kundar, medarbeidarar og samarbeidspartnarar innan idrett, kultur og organisasjonsliv. Fjord1 har langsiktige sponsoravtalar med Sogn og Fjordane Skikrins, Florø fotball og Hødd fotball.

I tillegg til dei ovan nemnde aktørane, har vi også støttet ei rekke andre klubbar, arrangement og tiltak i 2022. Her er nokre av dei:

Pådrivar for innovasjon og utvikling

Nybygg og elektrifisering

Elektrisk drift i 2022

Bidrag inn i utviklingsmiljø

Ny teknologi på Husavik-Sandvikvåg: Autocross i kombinasjon med seilstilling

Pådrivar for innovasjon og utvikling

Fjord1 sine utvalde berekraftsmål set retning for selskapet, og teknologi og utvikling står sentralt i arbeidet. Å stoppe klimaendringar kan ingen gjere aleine, samarbeid er sentralt for utvikling.

Eit av delmåla for å stoppe klimaendringane er å styrke evna som enkeltpersonar og institusjonar har til å redusere klimagassutslepp. Når Fjord1 forpliktar seg til nye kontraktar, har vi ambisjonar om lågast mogleg energiforbruk. Dette er ikkje bare ei skrivebordsøving, det må gjerast val, og bli gitt operasjonelle moglegheiter og opplæring for å nå målsetnadane.

Nybygg og elektrifisering

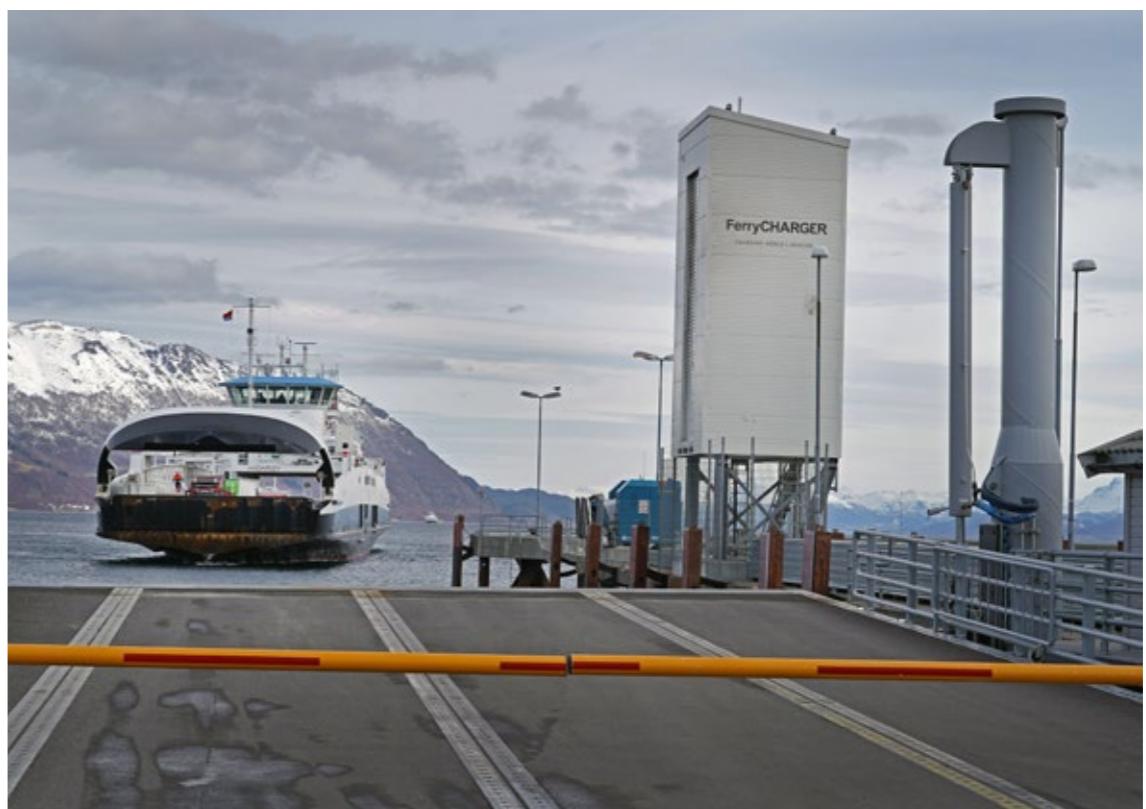
Ved nybygg og ombyggingar gjer Fjord1 mange val for å nå sine klima- og miljøambisjonar i tråd med berekraftsmåla. Elektrifisering, effektive skrogdesign, vektoptimalisering, varmegjennvinnning, friksjonsreduserande botnstoff og liknande er alle verkemiddel for å redusere energiforbruk.

Eit område som og har fått utvida merksemdu i dei siste åra er tiltak på propell- og styringsanlegg. Ei rekke nyare fartøy er utrusta med avansert sjølvstyringsanlegg, som skal hjelpe navigatøren med å halde eit jamt og lågast mogleg energiforbruk for kvar einskild overfart. For nokon fartøy let systemet seg kombinere med seglstilling for thruster forut, som gjer at aktere thruster står for all styring og framdrift. Dette kan i mange tilfelle gje ein ytterlegare energieffektivisering.

Det er variasjon i tilgjengelegeita for seglstillingsfunksjon og avansert sjølvstyringsanlegg på fartøya i flåten. Saman med sentrale leverandørar intensiverer no Fjord1 arbeidet med å sørge for at dei teknologiske kapasitetane vert gjort tilgjengeleg fullt ut for fleire fartøy i flåten.

Energigevinstane mellom meir manuell styring og avanserte sjølvstyringsløysingar let seg estimere i dataprogram i forkant. Same øving gjerast for estimering av effekt av seglstillingsfunksjon. Samstundes er det ei erkjenning at ei rekke fartøy- og sambandsvariasjonar, i tillegg den menneskelege faktoren, gjer at estimata ikkje alltid let seg direkte innkasserast som resultat i verkelegheita. Vi må vere trygge på at vi brukar dei rette verkemiddela for å nå måla.

Fjord1 jobbar i samsvar med berekraftsmåla. For å gje gode svar på teknologiske utfordringar og spørsmål tyrr vi til samarbeid. For å oppnå meir effektiv bruk av energiressursar har vi styrka måling og digitalisering av ytelsedata. Her spelar og mannskapet sin aktive bruk av forslag- og avvikssystem ei avgjerande rolle for datainnsamling- og kvalitet. Med innovative løysingar kan vi fortlopande seie meir og meir om effekten og mogeleg betring av dei teknologiske nyvinningane vi innførar, som til dømes sjølvstyringsanlegg og seglstilling. På individuelt nivå om bord på fartøy, kan god måledata i sanntid gje mannskap anledning til vurderingar og optimale val.

Elektrisk drift i 2022

Bidrag inn i utviklingsmiljø

For å skape ytterlegare forståing for potensialet av bruk av avanserte sjølvstyringsanlegg, har Fjord1 nyleg delteke i prosjekt for forsking og utvikling. Gjennom samarbeid med forskingsinstitusjonar har det blitt gjennomført ei rekke systematiske observasjonar og intervju av brukarar av avanserte sjølvstyringssystem.

Konklusjonen er at dei fleste brukarane meiner å sjå fordelar med sjølvstyreanlegg, både med omsyn til energiying, men og tryggleiksaspektet. Samstundes viser studien moglege bringar i fleire ledd knytt til iverksetting, opplæring og funksjonalitet. Dette skal vi strekke oss etter.

Arbeidet med iverksetting og forbetring av seglstilling og automatiserte sjølvstyringsanlegg er eit døme på fokus som skal ta Fjord1 vidare i tråd med berekraftsmåla. Dei teknologiske utfordringane er mange i Fjord1. Med samarbeid, datagrunnlag og analyse, innovasjon og alle enkeltindivid sine bidrag skal vi sjå minst like mange moglegheiter.

Ny teknologi på Husavik-Sandvikvåg: Autocross i kombinasjon med seilstilling

Kaptein Odd Andreas Løve Nielsen.

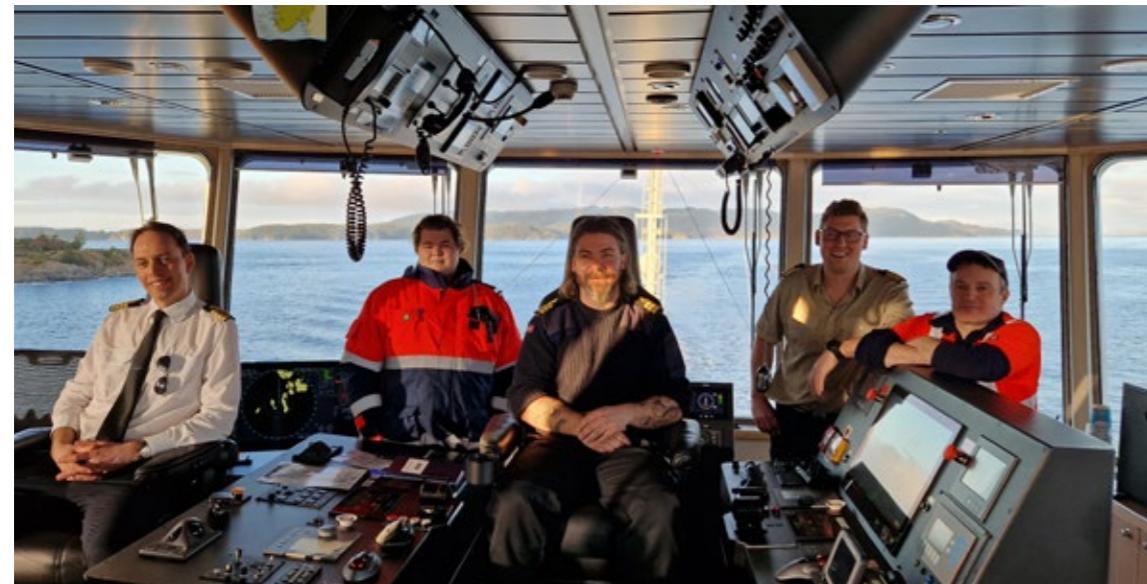
Automatisert overfart i kombinasjon med energieffektiv drift bidreg til unike resultat for MF Husavik og Fjord1.

Fjord1 er ein leiande pionèr i det grøne skiftet, og gjennom eit godt samarbeid mellom sjø og land har Fjord1 nyleg gjort ytterlegare framsteg innan ny teknologi og utvikling.

Om bord i MF Husavik har dei nettopp innført Autocross i kombinasjon med seilstilling.

- På denne måten har vi fått ein meir automatisert og energieffektiv overfart, og vi ser fram til dag at vi brukar mindre energi, fortel kaptein Nielsen og legg til:

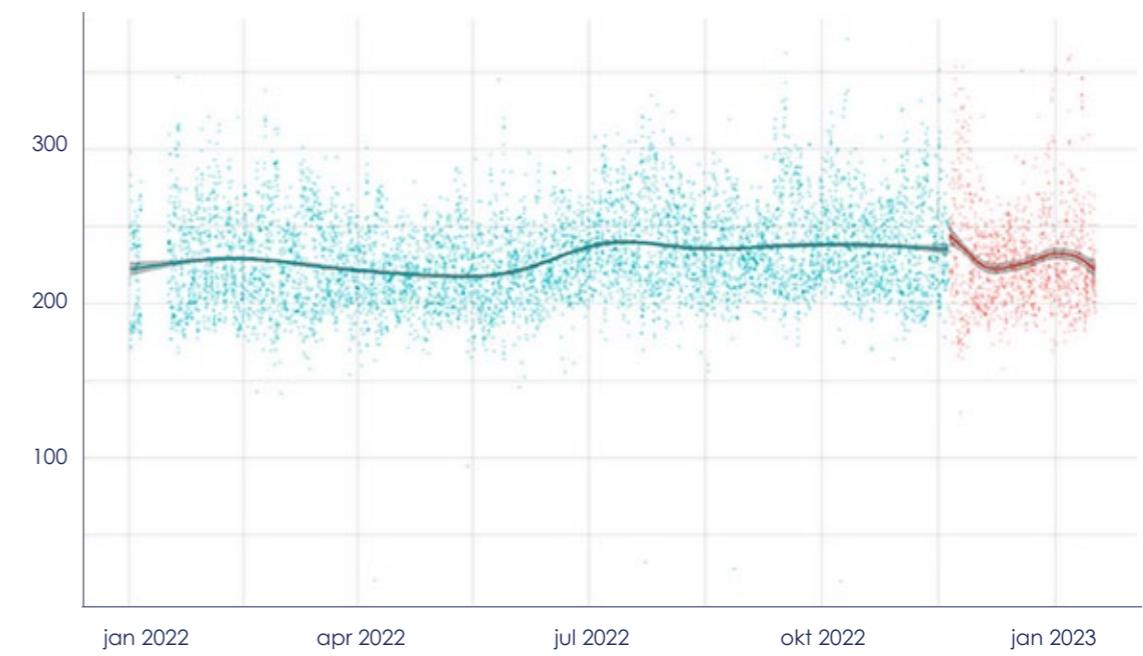
- No kan vi overvake seglasen frå eit meir heilskapleg perspektiv, og vi får frigitt tid slik at kvardagen om bord vert enklare. Vi er eit ung mannskap som set pris på ny teknologi, og vi verdset å få lov å både teste og bruke nytt utstyr!

Mannskapet over frå venstre: kaptein Odd Andreas Løve Nielsen, matroslærling Emil Sørfonn, overstyrmann Morten Vedde, maskinsjef Yngve Vaae og matros Per Ivar Tislevoll.

Grafen under viser alle turane i 2022 og 2023 til MF Husavik, og viser ein positiv trend med synkande forbruk. Grønn farge er før innføring av Autocross, og raud farge er etter Autocross.

Autocross

Fjord1 har investert tungt i Autocross, og i dag har om lag halve fartøyporteføljen til selskapet denne teknologien tilgjengeleg. Fordelane med Autocross er mange, som mellom anna å optimalisere ruta i sambandet. Dette spelar også inn på sikkerheit om bord:

- Systemet treng mindre input frå oss som navigatørar, og dermed kan eg overvake fleire parameter samtidig. Mindre tid brukt på å justere fart og kurs gir meir tid til å overvake seglasen og på den måten auke fokus på sikker drift. Med Autocross vert det dessutan ei likare gjennomføring på tvers av skifta, som betyr jamnare drift og eit betre økonomisk sluttresultat.

Autocross:
Automatisert modus som følger ruta i kartmaskina og reknar riktig fart for rett ankomsttid.

Seilstilling:
Bakre thruster køyrer båten. Framre thruster har ingen last og gir minst mogleg friksjon.

Kombinasjonen med seilstilling

Seilstilling vart innført om bord i MF Husavik 20.november 2022. I tidlegare Hordaland fylke er MF Husavik den einaste ferja der denne teknologien fungerer pr. i dag. Når evalueringssperioden var over i desember, hadde mannskapet hausta gode erfaringar:

- Systemet har god presisjon og fungerer stabilt. Statistikken viser lavare energiforbruk ved bruk av seilstilling i kombinasjon med Autocross. I nokre tilfelle vil det naturleg nok vere behov for vanleg autopilot, som til dømes ved kryssande trafikk eller værmessige forhold, fortel Nielsen.

Trusterene er bestilt med seglstilling funksjonen, men leverandør måtte utvikle software for Autocross og interface til thusterane for å styre desse.

Energieffektiv overfart kan gje store innsparinger

Poenget med å kombinere seilstilling med Autocross er ein energieffektiv overfart, i tillegg til sikkerheitsperspektivet med at fartøyet stoppar om avvik oppstår, som til dømes at ein sovnar eller får eit illebefinnande.

Som ein bonus var det i tillegg svært enkelt å implementere løysinga, fortel kapteinen:

- Eg er overraska over at seilstilling kunne kombinerast med Autocross på ein så enkel måte. Det var jo berre ein Software-oppdatering*, så var det gjort! MF Husavik er bygd med omsyn til eit lave energiforbruk, så her er det hårfine marginar til optimalisering, men vi ventar likevel ein reduksjon på inntil 10% med seilstilling i kombinasjon med Autocross. Om heile flåten til Fjord1 tek i bruk denne teknologien, snakkar vi ei årleg innsparing i millionklassen, konkluderer Nielsen.

Han får støtte av energi- og miljøansvarleg Jan Hovden Eide (bilete s.28), som fortel at for å vidareutvikle dette nybrotsarbeidet er alle partar avhengige av god samhandling:

- Fjord1 har investert i denne teknologien på fleire fartøy, men vi er heilt avhengige av eit godt samarbeid og dialog mellom landsorganisasjonen og mannskapa om bord på fartøya. Den positive haldninga på Husavik er avgjerande for å lukkast med slik utvikling.

- I 2022 brukte vi i overkant av 100 000 MWt med straum, over 21 000 000 liter diesel og over 2 000 000 liter biodiesel. Dersom vi klarer å redusere energiforbruket i selskapet med 10% snakkar vi enorme besparinger, både økonomisk for Fjord1 og miljømessig for alle. Framtida ser veldig spennande ut, avsluttar Eide.

Berekraftig handlingar i heile verdikjeda

- Catering – Ferdamat
- Lokale leverandørar
- Berekraftige merke i catering
- Miljøsatsing i reiselivet
- Berekraftig rehabilitering av hovudkontoret
- Utfasing av eldre fartøy
- Avfallsplanar
- Etiske krav ved nybygg og større ombyggingsprosjekt

Berekraftig handlingar i heile verdikjeda

Catering – Ferdamat

For dei som reiser med ferje er kiosken "vindauget inn" til kjerneverdiane til selskapet. Fjord1 har dei siste åra fasa inn det mest miljøvenlege på marknaden i form av nytt materiell og produkt, og satsar på berekraft i alle ledd.

- Det er ikkje vanskeleg få tak i berekraftige produkt, men det kostar ofte meir. Vi må akseptere at pappkruset kostar litt meir, ta det med oss inn i kalkylane og finne kor smertegrensa går, fortel cateringleiar Olav Strømstad.

Han har ansvaret for all mat og drikke på ferjene til Fjord1.

- Vi må passe på at dei som jobbar i cateringen har det bra, og samstundes må det vere pengar i det vi driv med, legg han til.

Alltid svele

I 2022 har Fjord1 hatt 48 sjølvbetente kioskar, medan 20 av ferjene har kiosk med betening. Tilboda varierer etter sesong og størrelsen på fartøya, frå dei små kioskane med kaffiautomat og litt sjokolade, til storkioskane der signurretten er lapskaus, og signaturproduktet er den tradisjonsrike svelet.

Då Fjord1 gjekk frå diesel til elektrisitet på dei nye ferjene, måtte selskapet gå gjennom straumbruken, og i kiosken. Dei gamle kolbetraktarane, som stod på heile tida og drog straum, vart byta ut med kaffitraktar som traktar rett i ein termos.

- Berekraft er synleg gjennom dei små tinga, og det er viktig for oss at kundane opplev at vi tek det på alvor, seier Strømstad.

Solgte kaffi i 2022:
575 673 koppar

Solgte svele i 2022:
459 081 stykk

Lokale leverandørar

Fjord1 samarbeider med verksemder nærmiljøet til fleire ferjesamband som produserer både svele og påsmurt. Det handlar om berekraft i alle ledd, noko som og betyr at det som Fjord1 tilbyr er kortreist og produsert lokalt.

Minibakeriet

Med røter tilbake til 1860-talet, held det eldste og minste bakeriet på Nordfjordeid til. Minibakeriet fekk det passande namnet sitt då noverande dagleg leiar Leon Knapskog tok over i 2015. Bakeriet vart Fjord1 sin første eksterne leverandør av svelet når denne avtalen vart inngått i 2018.

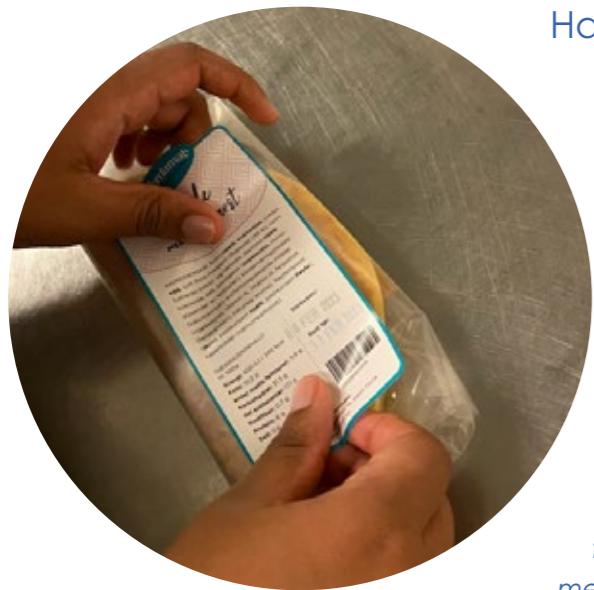
Minibakeriet steiker svelet etter Fjord1 si oppskrift og leverer hovudsakeleg til sambandet Anda-Lote. I 2022 leverte Minibakeriet 39.670 svelet til Fjord1, i tillegg til brød. Leveransane går ut til fartøya mellom seks og sju dagar i veka, året rundt.

- Sveleoppdraget har vore veldig positivt for oss, det gir utvilsamt gode ringverknadar for bedrifta. Med bakgrunn i dette oppdraget så har vi fått tilsett ein ekstra person. Vedkommande har i tillegg fått andre oppgåver som gjer kvardagen lettare for dei andre bakerane her. Med ein ekstra ressurs så har vi fått og anledning til å utvide konseptet vårt, fortel Knapskog.

Vaktene startar i 03-tida på nattetid, for svelet må vere klar til levering klokka 08:00.

- Om sommaren går det ekstremt mykje meir svelet enn elles i året, så i den perioden har vi fleire ekstrahjelper, i tillegg til dei sju som er fast tilsett. Det er mykje logistikk og mykje gøy med dette oppdraget, fortel Knapskog og legg til at det er fokus på berekraft heile vegen:

- Vi kjøper kun lokale egg til sveletene. Dei andre ingrediensane i sveletene er ikkje mogleg å bruke lokalt, men bakeriet som heilskap har fokus på lokalmat og berekraft. Emballasjen vi bruker til varene våre er nedbrytbar. Vi brukar ikkje plastikk, utanom til sveletene faktisk, ettersom det dessverre er vanskeleg å gjere på andre måtar.

Hardanger AKS

Fjord1 samarbeider med fleire bedrifter som er tilpassa folk med arbeidsnedsetting, og tilbyr produkt og tenester utført av personar som har behov for tilrettelagt arbeid og arbeidstrening. I 2022 leverte dei sveler til fartøya mellom Jondal-Tørvikbygd og Hatvik-Venjaneset.

Det er kring 80 personar som har sitt daglege arbeid ved verksemda.

- Vår oppgåve å skapa eit inkluderande miljø for læring og kvalifisering gjennom målretta- og metodisk rettleiding, deltaking og opplæring innan produksjon av varer og tenester. Med mål om å styrke den enkelte sin moglegheit i det ordinære arbeidslivet, og skape

varige arbeidsplassar for dei som ikkje kan gjere seg nytte av ordinære arbeidstilbod.
Vårt samarbeid med Fjord1 gir oss moglegheit å tilby meiningsfylt arbeid til fleire av våre tilsette, fortel administrasjonsleiar Ona Waage.

Tustna kafe og landhandel

Tustna kafe og Landhandel har levert ferske sveler og andre påsmurde produkt til Fjord1 på Seivika - Tømmervåg sidan oppstarten av sjøvbetente kioskar i 2018. I tillegg leverer dei sveler til ferjene som trafikkerer Edøya - Sandvika i sommarhalvåret.

Tustna kafe og Landhandel held til på kaia i Tømmervågen og ligg i umiddelbar nærleik til ferjene som trafikkerer sambandet.

- Samarbeidet med Fjord1 har hatt alt å seie for Tustna Kafe & Landhandel i 2022. Det var for oss eit år med stor nedgang i omsetninga og vi kunne ikkje halde fram drifta utan leveringa til ferjene som gir oss noko å gjere, seier dagleg leiar Stine Wulff Todal.

Berekraft i praksis

I kioskane der ein bruker heile bønner, har Fjord1 skifta til økologisk og rettferdig kaffi. Etterkvar er stadig fleire varer merka med Debio og Fairtrade. Mykje av sjokoladen og sukkervarene er dessutan UTZ- og/eller Rainforest Alliance-sertifiserte.

Plastbestikket er erstatta med trebestikk. Pølsepaper, serviettar, tallerkenar, posar og emballasje er bytta ut:

- Vi har gjort store endringar dei siste åra, som til dømes gått over til mørkt pølsepaper, fjerna kvite serviettar og erstatta dei med brune. Både kaffikoppar, wrapspaper, tallerkenar, posar, emballasje og bestikk i kioskane kan brytast ned eller resirkulerast.

Både kaffikoppar og bestikk er PEFC-godkjent.

Bestikk og kjeldesortering

Salsleiar Siv Rendedal Vågen har arbeidd mange år i kiosken på ferjene på Boknafjorden, og er framleis mykje om bord. Det gir både variasjon og innsikt i kva som fungerer og ikkje.

- Vi har fått mange positive tilbakemeldingar rundt kvalitet på dei nye produkta vi har innført. Ein del var irriterte på det første trebestikket vi brukte i starten. Det var heilt uråd å skjære komper med dei knivane, ler ho.

Bestikket er no blitt betre. Neste skritt i utviklinga er kjeldesortering og mottaksapparat på land. På nyare ferjer i Hordaland er det til dømes tre avfallsdunkar; papp, matavfall og restavfall.

- Nye båtar kjem med ferdige sorteringssystem for papir og plast, men vi må vite at vi kan sortere vidare i systemet. Dei fleste kundar er flinke på kjeldesortering. Det er difor vår oppgåve å legge til rette for og motivere til kjeldesortering.

PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification schemes) er ei internasjonal merkeordning for tre- og papirprodukt som skal sikre berekraftig skogbruk. Merket garanterer at produktet er framstilt på ein måte som tek vare på skogressursane og den sosiale og økonomiske velferda til folkegruppene det gjeld.

Rainforest Alliance er ein internasjonal, ideell organisasjon som jobbar for å endre måten verda produserer og forbruker på, til beste for både menneske og natur.

UTZ er ei merkeordning for rettferdig handel. For at til dømes kaffi skal bli UTZ-sertifisert, må produksjonen stette krav til sosiale forhold, miljø, jordbruk- og bedriftspraksis. Ein skal kunne spore produkta tilbake til produsenten.

Debio er den norske merkeordninga for økologiske varer, og ein garantist for at varen er produsert både økologisk og berekraftig.

Fairtrade er ei merkeordning for rettferdig handel, og den mest kjende sertifiseringsordninga i verda. Det vert sett krav til råvarebetaling, tryggare arbeidstilhøve og vern av miljøet, og er eit viktig bidrag til eit meir berekraftig jordbruk og eit betre liv for bønder og arbeidarar i Afrika, Asia og Latin-Amerika.

Grønt punkt Norge driftar returordningar for plastemballasje, kartong og drikkekartong. Som medlem tek Fjord1 ansvar for alle emballasjetypar gjennom dette retursystemet, som er godkjent av Miljødirektoratet.

Miljøsatsing i reiselivet

Fjord1 er engasjert i to ulike reiselivsselskap, The Fjords og Fjord Tours Group, der reiseopplevelingar på fjorden er fellesnemnar.

Fjord1 har lange tradisjonar med fjordbaserte reiseopplevelingar, og har dei siste åra spissa satsinga i samarbeid med desse partnarane når det gjeld tilbod, marknadsføring og operativ produksjon. I samarbeid jobbar vi med ei tydeleg satsing på berekraft og miljø i det norske reiselivet.

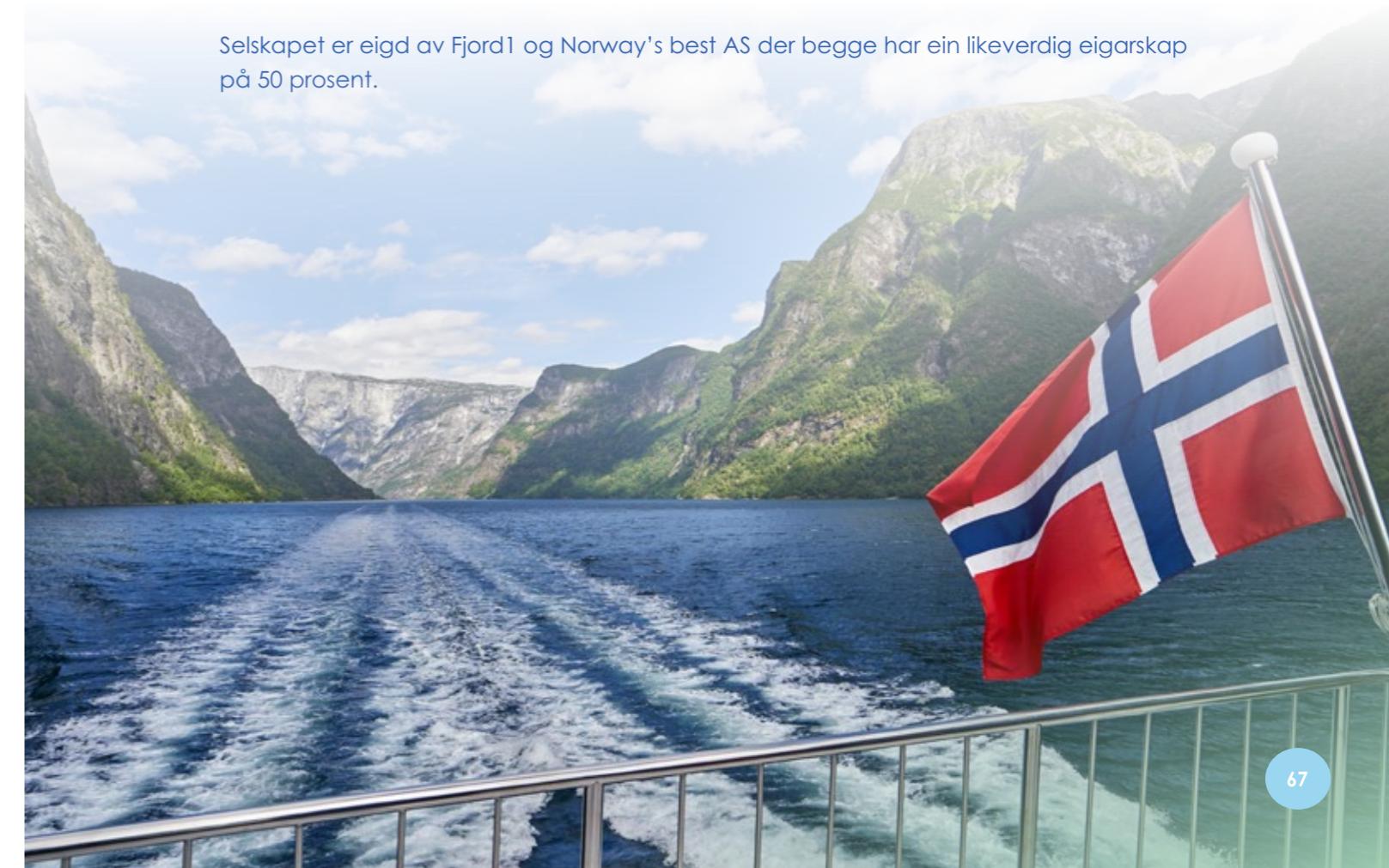
The Fjords

The Fjords spesialiserer seg innan turismesegmentet på dei norske fjordane der dei tilbyr reisande unike fjordopplevelingar. Selskapet har fartøy på verdsarvfjordane Nærøyfjorden og Geirangerfjorden, i tillegg til Hardangerfjorden og Oslofjorden.

Passasjerkatamaranane er miljø-føreibile både nasjonalt og internasjonalt. Som reiselivsaktør har The Fjords ein tydeleg miljøprofil:

- Utsleppsfree drift
- Tekniske og operative løysingar med kommersiell berekraft
- Lavast mogleg energiforbruk
- Optimale løysingar for batteri og lading
- Fartøydesign som hindrar bølgeskapt erosjon i strandsona

Selskapet er eigd av Fjord1 og Norway's best AS der begge har ein likeverdig eigarskap på 50 prosent.

Fjord Tours Group AS

Fjord Tours Group skal bidra til å skape vekst i lokal turistnæring og lokale arbeidsplassar, i tillegg til å betre samspelet mellom nasjonale, regionale og lokale reiselivsaktørar. Fjord1 og Vy-gruppa etablerte selskapet i 2019, og har lik eigardel med 50 prosent.

Målsetnaden til Fjord1 Tours Group er å tilby saumlause og berekraftige rundreiser i Noreg med utgangspunkt i kollektivbaserte transportmiddel. Reiselivsselskapet tilbyr ferdige pakketurar i heile landet, både for den nasjonale og den internasjonale marknaden, der ein har privatresande som primær målgruppe.

Fjord Tours Group AS eig 100 prosent av aksjane i Fjord Tours AS og 30,5 prosent av aksjane i Geiranger Fjordservice AS.

Geiranger Fjordservice tek sikte på å gjøre Geiranger til ein attraktiv destinasjon med reiseopplevelingar på fjorden og aktivitetar i området. Primærproduktet til selskapet er passasjerbåtane som går rundturar på Geirangerfjorden. Geiranger Fjordservice driv i tillegg utleie av syklar og bilar, og tilbyr transport, guiding og ulike aktivitetar.

Berekraftig rehabilitering av hovudkontoret

I 2021 starta Fjord1 på ei omfattande ombygging og modernisering av hovudkontoret i Florø. Ombygginga har heldt fram i heile 2022. Den vestre fløyen av hovudkontoret blei ferdigstilt juli 2022 og rett over sommaren same året blei arbeidet med renovering av midtre fløy starta. Å rehabilitera bygg påverkar miljøet

halvparten så mykje som å rive og bygge nytt, ifølge ein SINTEF-rapport. Gjenbruk av bygninga er difor eit avgjerande bidrag i det grøne skiftet.

Fjord1 sitt administrasjonsbygg er bygd i tre seksjonar på tre etasjar kvar. Dei to første seksjonane vart teikna av Florø-arkitekt Kjell Hareide, og opna i 1986. Det er desse to seksjonane på til saman 2800 kvadratmeter som no er pussa opp.

Målsettinga med renoveringa er å tenke framtidssetta for å sikre gode og moderne lokale som tilsette trivast i. Planløysingane som ein har kome fram til gjenspeglar at ein ønskjer å legge til rette for teamarbeid, i tillegg til at arbeidskvarden skal vere så optimal og effektiv som mogleg for tilsette.

Den tredje seksjonen, som mellom anna har ei flott kantine, stod ferdig i 2010. Det er ein moderne seksjon som held god nok standard i mange år framover.

Rehabiliteringa av dei to seksjonane var ferdigstilt i mars 2023.

Løysingar som er valt i samband med ombygginga:

KNX styring

KNX er eit trådbunden system, med eit bredt produktpekter som inkluderer alle nødvendige applikasjonar for styring av bygg og bustad. Ein kan KNX regulere og overvake alt frå lys, solskjerming, adgangskontroll, sikkerheitssystemet og hushaldningsapparatet, til ventilasjon, vatnet sin energiforbruk, og varme.

Hos Fjord1 kan du styre mellom anna lys, varme og solskjerming via KNX systemet. Systemet kan utvidast og vedlikehaldast. Ved vidare utviding av KNX systemet vil ein redusere installasjonskostnadene, og dermed redusere grå energi* (ikkje-fornybar energi).

Etterisolering og utskifting av vindauge

I samband med ombygginga vart ytterveggane fora innvendig. Dette for å få ei reinare flate langs ytterveggen som igjen gav rom for etterisolering. Etterisolering og utskifting til tre-lags isolerglass vindauge, gir betre kontroll over innetemperatur. Tilstrekkeleg med isolasjon gjer det enklere å halde det kaldt om sommeren og varmt om vinteren, inneklimaet blir betre og energiforbruket blir lavare.

Solskjerming

Fjord1 har valt å gå for automatisk solskjerming på alle dei solutsatte fasadane på bygget. Utvendig solskjerming reduserer varmeeffekten av sola med opptil 90%, fordi strålinga frå sola stoppast på utsida av vindauge, som igjen gir eit betre inneklima på fleire måter.

SD-anlegg

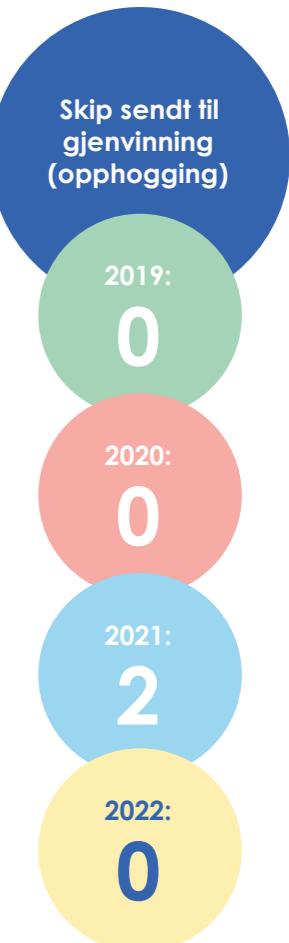
SD-anlegg er ein programvare som styrar automasjon og dei tekniske anlegga tilknytt eit bygg. I tillegg til styring er SD-anlegget viktig for regulering og overvaking av dei tekniske anlegga i bygget. I løpet av ombygginga har Fjord1 oppdatert heile SD-anlegget som i dag styrer til dømes solskjerming, varmekabler utvendig, belysning, varme og ventilasjon. Ved hjelp av eit godt SD-anlegg for styring og overvaking, oppnår ein lavare energikostnader, mindre utslepp og betre inneklima.

Utfasing av eldre fartøy

Den norske ferjeflåten har framleis ein høg gjennomsnittsalder, med mykje fartøy frå 1970-talet. Ein slik aldersprofil, kombinert med teknologikrav i nye grøne kontraktar, har resultert i stor nybyggaktivitet, og med det eit marknadsoverskot av eldre ferjemateriell.

Dette vert handert både med opphogging av dei eldste fartøya, i tillegg til nasjonalt/internasjonalt sal av overskotsmateriell der kjøpar har ulike planar for vidare bruk. Ferjer som ikkje lenger tilfredsstiller gjeldande teknologikrav i den norske marknaden, kan framleis ha restlevetid i marknadar som ikkje set tilsvarende krav.

Fjord1 har eigne retningslinjer som sikrar at opphogging skjer ved verft som har godkjenning for det. Ved sal av fartøy for vidare bruk, er det også etablert klausular i salskontraktar om at kjøpar forpliktar seg til å følgje gjeldande nasjonalt og internasjonalt lovverk for opphogging om dette vert konkludert på eit seinare tidspunkt.

Avfallsplanar

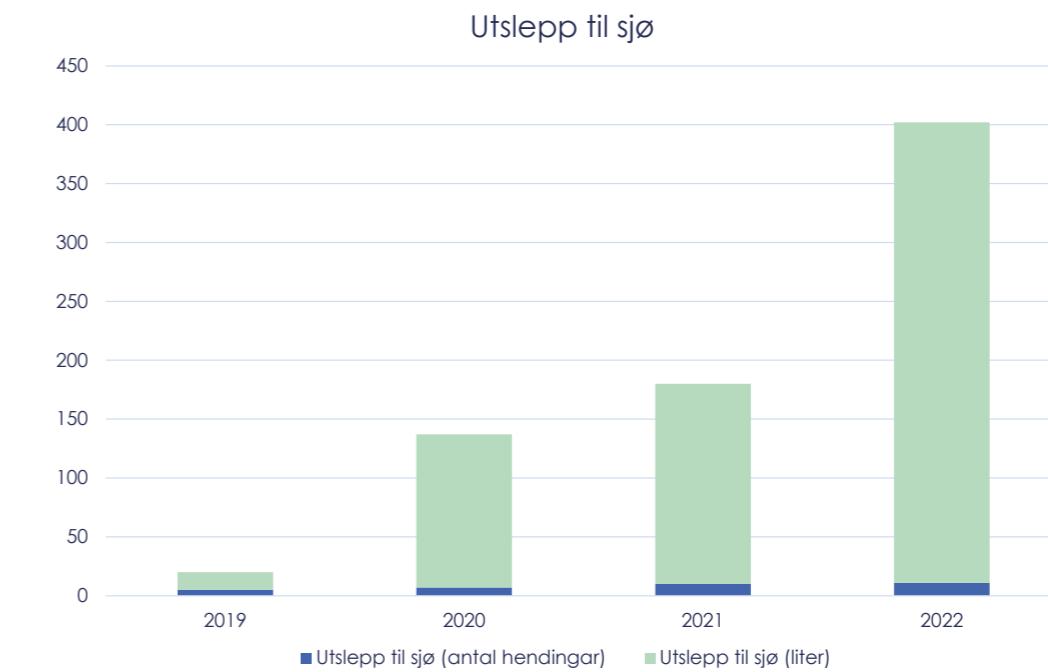
Fjord1 har avfallsplanar for alle samband og avdelingar, som sikrar at alt avfall vert sortert og levert til godkjende miljøverk. Planane tilfredsstiller krav i samsvar med MARPOL (Internasjonalt regelverk for å hindre forureining av det marine miljø).

Planane skil mellom:

- Plast
- Papp/Papir
- Matavfall
- Restavfall
- Driftsavfall
- Elektroavfall
- Lasterestar (ikkje miljøskadeleg)
- Lasterestar (miljøskadeleg)

Etiske krav ved nybygg og større ombyggingsprosjekt

Etiske vurderinger og forpliktingar er blitt eit stadig viktigare element med omsyn til berekraft, og ikkje minst gjennom globalisering knytt til innkjøp og anskaffingar. Omverda har generelt ei sterkare forventing til etisk oppfølging i slike prosessar. Fjord1 er opptatt av at alle leverandørar følgjer samfunnsmessig norm, og sosialt og etisk ansvar. I standardvilkåra ved innkjøp er det difor lagt inn ein eigen klausul med krav til dette.

I perioden med flåtefornyning, elektrifisering og dei store ombyggingsprosjekta, har Fjord1 tydeleggjort sitt fokus på etikk og menneskerettighetar i innkjøpsprosessar. Dette kjem spesielt godt fram gjennom at selskapet inkluderer "DIFI og Etisk handel Norge" sine "Standard kontraktvilkår for å ivareta grunnleggande menneskerettighetar i leverandørkjeda", direkte inn i kontraktstekst for nybygg og større ombyggingskontraktar. Fjord1 inkluderer desse klausulane i kontraktane uavhengig om innkjøpa vert gjort ved norske eller utanlandske verft.

Selskapet har ovanfor alle leverandørar teke etterhald om retten til å gjennomføre inspeksjon og kontroll av dokumentasjon eller lokasjonar som selskapet meiner er relevant for oppfylling av vilkåra.

Dette er eit av områda selskapet vil styrke ytterlegare, både i samsvar med selskapet sine berekraftsmål, rapporteringar og inspeksjonar/revisjonar av leverandørar til Fjord1 AS.

Ansvarlege innkjøp

Incentra og kvalifisering
Openheitslova

Ansvarlege innkjøp

Fjord1 sine innkjøp skal bygge opp under FN sine berekraftsmål og prinsipp, basert på FN og ILO konvensjonar. Vi nyttar leverandørar som held høg standard innanfor helse, miljø og sikkerheit (HMS), i tillegg til etikk og samfunnsansvar.

Fjord1 er det leiande ferjeselskapet i Noreg innan elektrisk ferjedrift og vi arbeider med berekraft knytt til innkjøp av varer og tenester. Vår ambisjon er at vi skal samarbeide med dei beste leverandørane og at desse har same fokus på berekraft som oss. Difor har vi langsiktige avtalar for å sikre best mogleg samarbeid.

Vi har også dei siste åra arbeidd med ulike kategoriar for å finne alternative produkt som gir mindre eller ingen fotavtrykk i miljøet. I dei kategoriene det er mogleg, samlar vi leveransar slik at vi unngår fleire enkeltleveransar, og sparar dermed miljøet med mindre transport. Vi erstattar og produkt der det finst alternativ som er meir miljøvennlege. Emballasje er eit døme på område som vi har arbeidd aktivt med.

I kioskane har vi skifta ut bestikk, fat og koppar - med papp og tre. Dette arbeidet har høgt fokus, og vi jobbar kontinuerleg med å finne løysingar som er meir miljøvennlege. Vi har spesielt fokus på leverandørar innanfor nokre kategoriar der vi er kjent med at det kan vere utfordrande i forhold til HMS og samfunnsansvar. Desse følgjer vi opp med årlege besøk.

Incentra og kvalifisering

Fjord1 er medlem av Incentra SA, som er ein innkjøpsorganisasjon for norske rederi. Incentra inngår avtalar på vegne av medlemma i samvirket. Før ein eventuell avtale vert inngått må alle leverandørane gjennom ei kvalifisering for å bli leverandør til

Incentra. Her må og leverandørane kvalifiserast innan ei rekke kriterium som mellom anna HMS, menneskerettigheitar, antikorupsjon, forretningsetikk, transport og emballasje.

Openheitslova

Openheitslova som trædde i kraft 1. juli 2022 skal fremme verksemder si respekt for grunnleggande menneskerettigheter og sørger for anstendige arbeidsforhold i samband med produksjon av varer og tenester. For oss som selskap er det viktig at kvalifisering og oppfølging av leverandørar skal dekke krava i openheitslova . Vi er spesielt oppteken av at leverandørane sine tilsette har anstendig og sikre arbeidsforhold, tryggleik, godt arbeidsmiljø og anstendig lønn. Det betyr at alle våre rammeavtale- leverandørar må signere ei eigenerklæring der dei stadfestar dette.

Vi opplev eit tillitsforhold mellom oss og leverandørane, noko som forenklar vårt samarbeid og styrkar relasjonane. Det resulterer i tillit og bidreg til at vi får avtalt kvalitet på varer og tenester, i tillegg til levering til rett tid.

Fjord1 jobbar kontinuerleg med å sikre at berekraft er integrert i alle eksisterande standard innkjøpsdokument og gjennomføring av innkjøp for å få mest mogleg berekraftige resultat. Vi jobbar kontinuerleg med betring av vår praksis og resultat når det gjeld berekraft, og vi oppmodar våre leverandørar til å gjøre det same. Dette er også tema i møter med leverandørane.

Fjord1 AS, Strandavegen 15, 6905 Florø
Tlf.: 57 75 70 00, post@fjord1.no
www.fjord1.no

